

HÍRADÓ

XV. ÉVFOLYAM, 46. SZÁM

ÁRA: 1,50 FORINT

1971. NOVEMBER 13.

Nixon fogadta Indira Gandhit

Nixon elnök tüntető szívéllyel fogadta a Fehér Házban Indira Gandhi indiai miniszterelnököt, aki Londonból érkezett az Egyesült Államokba.

Amerikai és indiai diplomáciai megfigyelők azonban egyáltalán nem titkolják, hogy a hangsúlyozott hivatalos szívéllyel való fogadást nem a két ország kapcsolatának valódi állapotát tükrözik, hanem elkenőzőleg: annak elkerülését szolgálják. „Az indiai kormányfő látogatására olyan időpontban került sor, amikor Washington és Delhi kapcsolatai eddigi mélypontjukra jutottak, s a jelek szerint egyre romlanak” — állapította meg hírmagyarzatában a CBS fehér házi tudósítója.

Tito „lényegretörőnek” nevezte kanadai megbeszéléseit

Josip Broz Tito jugoszláv köztársasági elnök ottawai sajtó-értekezletén kijelentette, hogy lényegretörő, nyílt és baráti megbeszéléseket tartott a kanadai kormány képviselőivel a jugoszláv-kanadai, valamint a nemzetközi kapcsolatok kérdéseiről.

Semmi sem gátolja Kanada és Jugoszlávia kapcsolatainak fejlesztését — mondotta Tito sajtóértekezletén, amelyet azt megelőzően tartott, hogy a kanadai fővárosból Quebecbe utazott.

A jugoszláv elnök amerikai és kanadai látogatásáról úton hazafelé, Londonba látogatott.

Szovjet javaslat a leszerelési világerőkezlet összehívására

Malik felszólalása után kezdődik a közgyűlés vitája

Az Egyesült Nemzetek Szerződésének közgyűlése megkezdte a leszerelési világerőkezlet összehívásáról szóló szovjet javaslat vitáját.

Malik szovjet delegátus felszólalásában részletesen kifejtette a Szovjetunióknak az értekezlettel kapcsolatos álláspontját. Malik emlékeztetett arra, hogy a béke és a leszerelés politikája a szovjet külpolitika szerves részét képezi az első szocialista állam megalakulása óta. Ez a politika újabb megerősítést nyert az SZKP XXIV. kongresszusán. A Szovjetunió meggyőződése szerint a növekvő katonai kiadások szükségessé teszik, hogy valamennyi állam közös intézkedéseket hozzon a leszerelés érdekében. A fegyverkezési hajszák megfékezésére, a katonai kiadások csökkentésére irányuló intézkedések kedvező hatással lennének valamennyi ország társadalmi és gazdasági fejlődésére, a nemzetközi kapcsolatok javulására, a béke és a biztonság megszilárdulására. E célok érdekében javasolta a Szovjetunió a leszerelési világerőkezlet összehívását, a fegyverkezési hajszák megfékezését célzó nemzetközi tevékenység aktivizálását.

A közgyűlés Malik felszólalásának meghallgatása után a mexikói küldött javaslatát elfogadva, úgy döntött, hogy a leszerelési világerőkezlettel kapcsolatos vitát elnapolja, míg megérkeznek a világszervezet székhelyére a Kínai Népköztársaság képviselői is.

A Szovjetunió, Kuba és négy másik ország ENSZ-képviselője javasolta a közgyűlésnek, hogy a jelenlegi ülészakon vitassák meg a „New York-i ENSZ-missziók és azok személynének biztonságával” összefüggő kérdéseket.

A KNK ENSZ-küldöttségének tagjai

Kína egyik legtapasztaltabb és befolyásosabb diplomatájának és vezetőjének a legújabb ENSZ-küldöttség tagjai között szerepel. Csiao Kuan-hua egyike Csou En-laj kínai kormányfő legszorosabb munkatársainak. Rendre elkísérte a fontos nemzetközi tanácskozásokra, többek között 1957-ben a kínai kormányfővel együtt Magyarországon is járt.

A „kulturális forradalom” utáni időszakban egyike volt a legaktívabb külügyminiszter-helyetteseknek. A legkényesebb tárgyalásokat ő vezeti — többek között ő az 1969 őszi kezdődött kínai-szovjet tárgyalásokon részt vevő kínai delegáció vezetője.

Huang Hua, a kínai küldöttség helyettes vezetője Kína állandó képviselője a Biztonsági Tanácsban. Kinevezéséből ítélve az az ember, akire a kínai vezetők többek között az amerikaiakkal való kapcsolat tartását bízták. Egyike Kína legtapasztaltabb hivatásos diplomatáinak. Részt vett a koreai fegyverszüneti tárgyalásokon, az első genfi értekezleten, a „kulturális forradalom” idején az egyedüli volt a nagykövetek közül, akit nem hívtak haza akkori állomáshelyéről.

Az ENSZ-küldöttség egyik kulcsszemélyisége Hsziaung Hsziaung-hui, aki a „kulturális forradalom” előtt Kína angliai ügyvivője volt, és aki legutóbb részt vett Pekingben a Kissingerrel folytatott megbeszéléseken is.

A Kínai Népköztársaság az ENSZ-ben a béke- és igazságszerető országok és népek mellett fog kiállni — mondotta Csi Peng-fej kínai ügyvezető külügyminiszter azon a külügyminisztériumi banketten, amelyet a Kína ENSZ-tagságát támogató országok tiszteletére adtak.

Az ENSZ-küldöttség egyik kulcsszemélyisége Hsziaung Hsziaung-hui, aki a „kulturális forradalom” előtt Kína angliai ügyvivője volt, és aki legutóbb részt vett Pekingben a Kissingerrel folytatott megbeszéléseken is.

A két német állam tárgyalásai hasznos szakaszba érkeztek

Von Wechmar sajtóértekezlete

Nyugatnémet hivatalos körökben pozitívan ítélik meg a két német állam küldöttségeinek találkozásait.

Von Wechmar, a bonni kormány helyettes szóvivője sajtóértekezletén aláhúzta, hogy a két küldöttségvezető — Kohl és Bahr — egybehangzón állapította meg: a tárgyalások hasznos stádiumba érkeztek. Wechmar rámutatott, hogy most már „intenzívebben foglalkoznak érdemi kérdésekkel”, bár számos kérdésben különböznek még az álláspontok. Egy lépést tettünk előre, de még nagyon intenzíven kell tárgyalni — állapította meg.

A tárgyalásokon — emlékeztetett rá — két nagy témakör szerepel: általános forgalmi szerződés megkötése az NDK és NSZK között, átmeneti forgalom az NDK területén az NSZK és Nyugat-Berlin között. A második témakörön belül az a szárazföldi és vízi áruforgalomról, a személyforgalomról és az általánosan fizetendő illetékekről.

Wechmar arról is beszámolt, hogy a küldöttségek már megkezdtek egyes kérdések megfogalmazását, de részletekbe nem bocsátkozott. Hangsúlyozta ugyanakkor, hogy még a részletek sem lezáratlanok. A két főtéma időbeli összefüggéséről annyit mondott, hogy megvitatásukra „párhuzamosan” kerül sor, de a figyelem elsősorban az átmeneti forgalomra összpontosul a nyugat-berlini négyhatalmi keretmegállapodás „kitöltése” céljából.

A Reuter jelentése szerint a Telegraf című nyugat-berlini szociáldemokrata napilap különkiadásában közölte Willy Brandt bonni kancellár nyilatkozatát.

A nyugatnémet kormányfő hangot adott meggyőződésének, hogy a Nyugat-Berlinről

szóló négyhatalmi keretmegállapodás gyakorlati végrehajtására irányuló német államközi tárgyalások „kielégítő eredményre” fognak vezetni. „A jövőben többé nem lesznek veszélyes berlini válságok — fűzte hozzá —, ha hatályba lép a teljes négyhatalmi megállapodás, beleértve a Német Demokratikus Köztársasággal kötött megállapodásokat is.”

Megfogalmazása szerint Leonid Brezsnyevvel, az SZKP KB főtitkárával tartott megbeszélései megerősítették az európai enyhülést célzó „új irányvonalat”, és „folyamatban vannak a tárgyalások” az európai biztonsági konferenciáról.

Ceausescu eredményekről és hibákról beszélt Bukarestben

Meg kell akadályozni a retrográd, reakciós koncepciók terjedését

A Román Kommunista Párt Központi Bizottságának plénumán elhangzott beszédének bevezető részében Ceausescu, a párt főtitkára hangsúlyozta, hogy a sokoldalúan fejlett szocialista társadalom építésének jelenlegi szakaszában az ideológiai nevelő tevékenység határozó erővé válik, az új, szocialista embertípus kialakítása elsődlegesen fontos tényező a társadalom forradalmi átalakításának egész művében.

Az eredmények mellett Ceausescu felhívta a figyelmet a múlt egyes hibáira és hiányosságaira is, amelyekből le kell vonni a megfelelő következtetéseket, és meg kell hozni a szükséges intézkedéseket, hogy ezek a negatív jelenségek ne ismétlődhessenek meg semmilyen formában. Ebben a

A LEMP kongresszusai irányelveinek visszhangja

Edward Gierek beszéde Katowicében

Edward Gierek, a LEMP KB első titkára beszédet mondott a párt katowicei vajdasági konferenciáján. A többi között hangoztatta:

Meggyőződésünk, hogy a LEMP VI. kongresszusa megerősíti Lengyelország helyét a szocialista közösségben, valamint az európai és nemzetközi porondon is. Most kedvező külső feltételek vannak ahhoz, hogy megvalósítsuk szocialista országépítő programunkat. Kedvező az európai enyhülési folyamat. A szocialista országok sokéves következetes békepolitikája meghozza gyümölcsét. Rendkívül pozitív eredményekkel zárult Brezsnyev elvtárs franciaországi útja. Nagy meglepéssel üd-

vözöljük e látogatás eredményeit, amelyek jelentősen erősítik az európai béke és együttműködés ügyét — mondotta.

A lengyel külpolitikának most e kedvező irányzatok erősítésén kell tevékenykednie. Ezen belül kulcsfontosságú kapcsolataink erősítése és fejlesztése a szocialista közösség országaival, különösképpen szomszédainkkal, a Szovjetunióval, az NDK-val és Csehszlovákiával. Terveink sikeres megvalósításának döntő feltétele a lengyel-szovjet együttműködés fejlesztése.

A népgazdasági beruházások problémáit érintve a szónok megállapította: nagy beruházásokat javasolunk. Ebben az öt éves tervben a nemzeti jövedelem 24 százalékát, összesen 1400 milliárd zloty szándékozunk beruházni.

Az ipar és a kereskedelem feladatairól szólva a KB első titkára kifejtette, hogy a közellátásnak harmonikusabbnak kell lennie, tökéletesíteni kell a termelési és értékesítési folyamatot, meg kell akadályozni, hogy rossz minőségű vagy elavult áruk kerüljenek piacra. Jobban kell gazdálkodni a már meglévő nemzeti vagyonnal.

Különös figyelmet és fokozott munkát igénylő terület a párt eszmei és nevelő tevékenysége. Ezt ugyanis hosszú időn át elhanyagolták.

A politikai nézetekkel és álláspontokkal szemben sohasem lehetünk közömbösek. Politikánkról őszintén és nyíltan beszélünk, elfogadjuk minden jó gondolatot, helyes értékelést. A félreértéseket tisztázzuk, de ellenállunk minden olyan megpróbáltatásnak, amely a szocializmusú idegen álláspontokat és nézeteket akar felújítani — fejezte be beszédét Edward Gierek.

Evening Star

Nixon, Kína és az ENSZ

„Az ENSZ-szel kapcsolatos háborgás hideg politikai számítás” című cikkében a washingtoni Evening Star megállapítja, hogy a Nixon-kormány jó előre fel volt készülve ENSZ-vere-ségére, sőt a szavazás eredménye tulajdonképpen nagyon is kedvező a Fehér ház politikai-diplomáciai tervei szempontjából. Az általában jobboldali konzervatív nézeteket szellőztető lap cikkírója, Crosby S. Noyes a többi között ezeket írja:

„Az ENSZ ellen irányuló legtöbb elnöki dörge-delmek mögött jó adag hideg politikai számítás húzódott meg. Az elnök valószínűleg egyáltalán nem volt annyira megdöbbenve azon, hogy amint Hugh Scott, a szenátusi republikánus kisebbség vezetője megfogalmazta, „forradalmas vezéralakok” leplezetlen kárörömmel szavazták meg Peking meghívását és Tajvan kizárását. Minden oka megvolt viszont arra, hogy az ENSZ ellen irányítsa a bírálókat, amelyeknek célpontja különben maga a kormány lett volna.”

Noyes megjegyzi, hogy Rogers külügyminiszter és Bush ENSZ-nagykövet „jól harcolt” és „tisztességes vereséget szenvedett”, de

mint írja „számos baráti diplomata ma is erősen kéth, valóban az lett volna-e az USA érdeke, hogy ezen a szavazáson győzelmet arasson. Sőt, hajlanak arra, hogy ha nem is egészen így tervezték a dolgot, az eredmény kétségkívül jelentős diplomáciai és politikai „karácsonyfát” hozott a kormánynak.”

„Annyi mindenestre vitathatatlan, hogy a kormány Kína-politikája nagymértékben hozzájárult ahhoz, ami történt” — fűzi hozzá, majd Nixon kínai nyitására, az USA-nak a KNK biztonsági tanácsi állandó tagsága mellett állásfoglalására, az elnök pekingi útiterve és Kissinger második pekingi missziójának időzítésére utalva megállapítja: „Az ENSZ az az illeti, az ENSZ pontosan követte Nixon új Kína-politikájának vonalát egészen annak végső logikáig, s miután szó sincs „megrázó vereségről”, amint azt állítják, a kormány most elegánsan láthat hozzá, hogy mint Kissinger mondotta, kialakítsa a kínai-amerikai kapcsolatokat új kezdetű. Az ENSZ akciója tulajdonképpen hozzásegített az ehhez vezető út megkönnyítéséhez” — írja a washingtoni esti lap.

Rendkívüli ülést tartott az egyiptomi nemzetbiztonsági tanács

A cselekvés irányvonalát határozzák meg a végső döntés előtt

Anvar Szadat egyiptomi elnök rendkívüli ülést hívta össze fő politikai és katonai tanácsadóinak testületét, a nemzetvédelmi tanácsot.

A MENA, félhivatalos hírlap közlése szerint az ülésen „katonai és politikai szempontból vizsgálták meg a legújabb közelkeleti fejleményeket”. A híradás egyéb részletekről nem szól.

Az Al Ahramban az olvasható, hogy „Egyiptom nem engedheti meg a jelenlegi helyzet konzerválását a politikai erőfeszítések leple alatt, mivel ez egybevág a status quo rögzítését célzó izraeli törekvésekkel”. A politikai aktivitás fokozása mellett sem lehet figyelmen kívül hagyni azt, hogy a „közeli jövőben esetleg katonai megoldáshoz kell folyamodni” — írta az Al Ahram.

Az MTI tudósítója írta: az ülésen magas szintű tanácskozássorozat kezdődött — az Alkhar szerint — Szadat egy-mást követő tanácskozásai ar-

ra hivatottak, hogy a közelkeleti válsággal kapcsolatos végső döntés előtt mind egyiptomi, mind arab és nemzetközi síkon meghatározzák a cselekvés irányvonalát. Szadat elnök a helyzet értékelése, a közel és távoli eshetőségekre való felkészülés végett behatóan tanulmányozza a különböző szakbizottságok által összeállított politikai és katonai jelentéseket.

Az egyiptomi diplomácia közben előkészületeket tesz az ENSZ-közgyűlés közelkeleti vitájára. A hét folyamán meghatározzák, milyen formában viszik az üléshez elé a közelkeleti kérdést, s milyen diplomáciai lépéseket kezdeményeznek a Jarring-misszió felújítása végett. Ezzel kapcsolatban behatóan elemzik Golda Meir legutóbbi parlamenti expozéját, amelyben eleve kudarca félté a válság részletes megoldására, illetve a Szezei-csatorna megnyitására irányuló nemzetközi erőfeszítéseket.

Szadat átvette a fegyveres erők közvetlen irányítását

Szadat elnök a fegyveres erők főparancsnokságán három órán át tárgyalott Szadek hadügyminiszterrel és az egyes fegyvernemek parancsnokaival. Az ajánlat elfogadhatatlan volt Egyiptom számára számos oknál fogva. Ugyanis semmilyen új elemet nem hozott, Egyiptom és Izrael álláspontja már jól ismert az Egyesült Államok számára; a mostani javaslat visszatérést jelentett volna az úgynevezett „rhodosi” formulához, de rosszabb lett volna annál, hiszen a közvetítő nem Gunnar Jarring, hanem — ami mindennél rosszabb — az Egyesült Államok lett volna.

Az Al Ahram főszerkesztője megírja: „ha nem téved”, már megszületett a döntés arra vonatkozóan, hogy ez év végéig politikai vagy katonai eszközökkel kell-e megoldani a válságot. Hozzátette, hogy csupán a döntés meghozataláról van szó. „Ami az akció időzítését illeti, itt másfajta megfontolásokról van szó”. A döntéshozatalra „Egyiptom biztonságának elveivel és követelményeivel összhangban” került sor.

Heikal ezután részletesen beszámolt arról, hogy a legutóbbi amerikai közvetítési javaslat elfogadhatatlan Egyiptom számára: „Az utolsó ame-

rikai manőver közvetítést ajánlott Egyiptom és Izrael között Joseph Sisco külügyi államtitkár segítségével, aki küldöncként működött volna.” Az ajánlat elfogadhatatlan volt Egyiptom számára számos oknál fogva. Ugyanis semmilyen új elemet nem hozott, Egyiptom és Izrael álláspontja már jól ismert az Egyesült Államok számára; a mostani javaslat visszatérést jelentett volna az úgynevezett „rhodosi” formulához, de rosszabb lett volna annál, hiszen a közvetítő nem Gunnar Jarring, hanem — ami mindennél rosszabb — az Egyesült Államok lett volna.

Az Al Ahram főszerkesztője megírja: „ha nem téved”, már megszületett a döntés arra vonatkozóan, hogy ez év végéig politikai vagy katonai eszközökkel kell-e megoldani a válságot. Hozzátette, hogy csupán a döntés meghozataláról van szó. „Ami az akció időzítését illeti, itt másfajta megfontolásokról van szó”. A döntéshozatalra „Egyiptom biztonságának elveivel és követelményeivel összhangban” került sor.

Heikal ezután részletesen beszámolt arról, hogy a legutóbbi amerikai közvetítési javaslat elfogadhatatlan Egyiptom számára: „Az utolsó ame-

Személyi változások a lengyel kormányban

A Szejm ülésén Piotr Jaroszewicz miniszterelnök előterjesztette a kormány beszámolóját az 1971. évi módosított népgazdasági terv és költségvetés végrehajtásának menéről. A többi között kiemelte, hogy az ország lakosságának pénzbevételei az idén 51 milliárd zlotyval növekedtek. „Ebben az esztendőben a tavalyihoz képest a reálbérek 5 százalékos emelkedésével számolhatunk” — mutatott rá.

Jaroszewicz az expozéjának befejeztével kérte a nemzetgyűlést, hogy mentse fel tisztességéből Lucjan Motyka művelődés- és művészetügyi, Stanisław Walczak igazságügyi és Edward Zawada vegyipari minisztert. Egyidejűleg javasolta, hogy Włodzimierz Berutowiczot igazságügyi, Jerzy Olaszewskit pedig vegyipari miniszterre nevezzék ki. A kulturális és művészetügyi miniszter tisztsége egyelőre betöltetlen marad.

A nemzetgyűlés a kormány elnökének javaslatát egyhangúan elfogadta.

A Szejm egyidejűleg Jaroszewicz előterjesztése alapján Mieczysław Jagielski miniszterelnök-helyettes, eddigi tisztségének meghagyásával, kinevezte az Állami Tervbizottság elnökévé. (Ez a tisztség az utóbbi hónapokban betöltetlen volt.)

Anglia kilép az EFTA-ból

Az Európai Szabadkereskedelmi Társulás (EFTA) miniszterei Genfben rendezett kétnapos tanácskozásán az Egyesült Államok által életbe léptetett behozatali korlátozások megszüntetése mellett szállt síkra.

Az értekezleten Anglia képviselője közölte, hogy Nagy-Britannia 1971. december 31-én felmondja az EFTA-tagságra vonatkozó szerződést, és 1972. december 31-én kilép az Európai Szabadkereskedelmi Társulásból.

U Thantot kórházba szállították

Kórházba szállították U Thantot. A világszervezet főtitkára rendkívüli kimerültségre és gyengeségre panaszkodott. A New York-i Le Roy klinikán közölték, hogy alapos kivizsgálásnak vetik alá; az első vizsgálati eredmények megnyugtatók.

Ez év végén jár le U Thant főtitkári megbízatása, ENSZ-körökre hivatkozó jelentésében a Reuter iroda arról számol be, hogy hamarosan megkezdődnek a tárgyalások utódjának személyéről, feltehetően azután, hogy megérkeznek a világszervezet székhelyére a Kínai Népköztársaság képviselői.

Az amerikai szenátus kompromisszumos javaslata a külföldi segélyprogramról

Az amerikai szenátus külügyi bizottsága 3 napos tanácskozás és Rogers külügyminiszter meghallgatása után kompromisszumos törvényjavaslatot terjesztett elő a múlt héten teljes egészében elvetett külföldi segélyprogramokról. Az új javaslat 1,2 milliárd dollárral csökkenteti a kormány eredeti előirányzatait, főként a katonai segélyek rovására. Az eredeti 3,6 milliárd dollár helyett 2 milliárd 329 millió dollárt előirányzó új javaslat csaknem teljes egészében megtartja az Izraelnek szánt közel 400 millió dollárt, és tartalmazza a kormány által Kambodzsának kért 341 millió dollárt is, azzal a megszorításával, hogy ezt az összeget tovább nem emelhetik „plafonként” állapítja meg.

Ziegler, Nixon elnök sajtótájékoztatója a tervezet nyilvánosságra hozatala után kijelentette, hogy az elnök „elégletlenek” tekintti az új előirányzatokat.

Ami a segélycsata mögött van

Némileg váratlanul, de utólag teljesen érthetően az amerikai külpolitika átfogó vitája kerekedett ki a kormány és a szenátus segélyprogramja miatti összetűzésből. E vitában szép számmal akadtak ingeryűt kifakadások, s a pálmát ismét a héja publicista Joseph Alsop viszi el. aki cikkében „végre megbizonyosodott”, hogy Mansfield és Fulbright szenátorok „aktívan, szegénytelenül és tudatosan” az Egyesült Államok indoknai háborújának „elvezetésére” törek-szenek. Mi több, e szenátorok és társaik arra is törekednek — az alsopi értékelés szerint —, hogy Amerikka indoknai anyagi és emberi áldozatai haszontalanok bizonyuljanak. A mindig sarkosan fogalmazó publicista (tollát a tábornokok fogják) ékként nemcsak Fulbrighték álláspontját értelmezi, hanem a segélyvitában folyton a Nixon-doktrínát emlegető kormányt is. Majd a november 15-re ígért, a vietnamizással foglalkozó elnöki beszédből kiderül, hogy Alsop magyarázta-e a Fehér Ház politikáját, vagy pedig idejekorán figyelmeztette Nixont.

A Nixon-doktrína

A Nixon-doktrína kétségessé tett anyagi eszközei érthetővé tették a kormány izgalmét, s mivel a szenátorok „külpolitikusait” változatlanul a doktrína homályának tisztázása foglalkoztatja, természetesen, hogy ez lett a vita központi témája. A kormány persze ezért küzd a segélyprogramok egy-ségéért, hogy megtartsa az irányító szerepet, vagyis lényegében kongresszusai beleszó-lás nélkül értelmezhesse a ma-

ga politikai koncepcióját. S éppen e ponton ütközött a szenátussal, amely a segélyre mondott „nem”-ben egyesült: különböző indítékú, a külpoli-tika homlokegyenest eltérő ügyeit és elveit kifogásoló csoportok nem-et mondtak arra az elnöki irányítású amerikai nemzetközi „aktivitásra”, amely a háború utáni időszakot jellemelte. A szenátus már rége óta küzd beleszólási jogának helyreállításáért, s a segély-programban meglelte az eszközt a Fehér Ház alkúra kény-szerítésére. Más kérdés, hogy a szenátus liberálisok és pro-telekcionisták váratlan összefo-gása korántsem elegendő alap egy „új segélykonceptió”, ma-gyarán, az USA új világpoli-tikai szerepfelfogása kidolgo-zására. Arra lényegében meg-marad a nixonoi fongabókönyv, de a segélyvitában körvonalazó-dó kompromisszum a doktri-na egységesebb értelmezését ígéri.

Nem véletlenül szerepelt ér-vekben és ellenérvekben a leg-többször a kambodzsai rez-simnek nyújtandó támogatás. A kormány ezt csakúgy nélkülözhetetlennek minősítette, mint a saigoni rendszer gaz-dasági támogatását — hosszú távra (a katonai segítség a Pentagon háborús kétségei közt szerepel), s az amerikai elemzők figyelmét nem kerül-te el egy kulcsmomentum: még a segélyprogram leszava-zása előtt a Fehér Ház vétó-val fenyegette meg a Cooper-Church kiegészítés híveit, vagyis — elkerülendő a Viet-namból való teljes kivonulás határidejének megjelölését — a kormány maga „ölte volna meg” a programot. A szenátus „gyilkossága” e vétóval törté-nt fenyegetésre adott válasza-nk is felfogható.

A külpolitikai felülvizsgálás

Az indoknai háború távlatait érintő kérdésen kívül per-sze a segélyvita része az ame-riikai külpolitika általános fel-ülvizsgálatának. Érdekes volt figyelni, hogy a kormány érv-rendszerében mennyire fontos szerepet játszott a segélynyúj-tás Amerikára, az amerikai exportra, hajózásra vissza-áramló hasznának részletes ecsetelése: erről osztogatott összesítéseket a State Depart-ment, s cikkezett higgadtan a gazdasági szaksajtó. Másfelől a vita a Church-höz hasonló líber-alis és elszánt segélypárti szenátorok revelációja is volt: ahelyett, hogy előnyös keres-kelemnek, a katasztrófák idején gyors és hathatós, s fő-leg ösztönre támogatással segí-tenénk a szegény országokat, valójában — más gazdag or-zságokhoz hasonlóan — bará-tokat vásárolunk”, az USA be-folyásának és hatalmának nö-velésére használjuk a segélye-ket.

nai vezetőket, hogy külpoli-tikájukat hozzáidomítsák a megváltozott helyzethez. Gyakorlati ténykedéseik és kijel-entéseik azonban azt bizc-nyítják, hogy nem adták el a marxizmus—leninizmussal összeegyeztethetetlen, külön álláspontjuk egyetlen tételét sem.

Csupán arról van szó, hogy új taktikai fogásokat, új jel-szavakat, új koncepciókat ke-resnek változatlan stratégiai céljuk megvalósításának előse-gítésére. E cél arra irányul, hogy Kínát a világ uralkodó erejévé tegyék oly módon, hogy a problémák megoldását a Pekingnek megfelelő módon és formában kényszeríthessék rá a világra.

Az utóbbi időkben Peking úgy próbálja feltüntetni, hogy a háború megakadályozásáért küzd, a békés egymás mellett élés legálhatatosabb híve — írta a lap. — Peking poli-tikája azonban továbbra is a nemzetközi feszültség fokozá-sára irányul, és objektíve az imperialisták agresszív törek-veit szolgálja. A kínai ve-zetők nem mutatnak hajlandó-ságot arra, hogy előmozdítsák a nemzetközi feszültség prob-lémájának konstruktív meg-

VILÁGGAZDASÁGI HÍREK

SZÁMOK A FÜLD LAKOS-SÁGÁRÓL. Földünk lakossá-gának száma 1969 közepén 3 milliárd 561 millió fő volt, eb-ből 2 milliárd 9 millió Ázsiá-ban él. Az ENSZ 1970. évi sta-tisztikai évkönyve szerint 1969-ben a Kínai Népköztár-saságban 740 millió, Indiában 537 millió, a Szovjetunióban 241 millió, az Egyesült Álla-mokban 203 millió, Indonéziá-ban 116 millió, Pakisztánban 112 millió és Japánban 102 millió ember él.

Földünk lakóinak a száma 1960 és 1969 között átlagosan évi 2 százalékkal gyarapodott. Ha ez az ütem változatlan marad, akkor az évszázad vé-gére az emberek száma eléri a 7 milliárd főt.

AZ EUFRÁTESZ ÉS A TIG-RIS SZABÁLYOZÁSA.

Irák és a Szovjetunió elvileg meg-állapodott abban, hogy szer-ződést köt az Eufrátesz és a Tigris szabályozására, ami ér-tékes mezőgazdasági területek-hez juttatná Irakot. A terve-zett megállapodás szerint a nehézberezéseket 30 szá-zalékkal, az egyéb felszerelé-seket pedig 20 százalékkal olc-sóbban adná a Szovjetunió. A nyert mezőgazdasági terü-let mintegy 500 kilométeres sávban húzódik majd a két folyó között, és Bagdadtól az Irak délkeleti tartományában levő Basráig terjedne.

KÍNAI—EGYIPTOMI KE-RESKEDELMI MEGÁLLAPO-DÁS.

A Kínai Népköztársaság és az EAK kereskedelme mint-egy 40 százalékkal bővül. Az erre vonatkozó megállapodást Pekingben augusztus második hetében írták alá. A két or-szág árucseré-fogalmának ér-teke eszerint eléri a 72 millió dollárt. Egyiptom a termékek széles körét importálja majd: többek között húst, konzerv-féléket, teát, dohányt és veg-yipari termékeket. Kína ezúttal első ízben egyenruhaszövetet szállít az egyiptomi hadsere-gnek. Az EAK exportjának fő tételei: rizs, pamutfonal, gyógyszerék és len.

A LENGYEL NEHÉZIPAR SIKEREI.

A lengyel nehézipar vezetői Varsóban országos kon-ferencián értékelték az ágazat ideai eredményeit. Az értekez-let megállapította, hogy az éves terv végrehajtása sikere-sen halad. A kohászati, bá-nya-, hajóépítő- és fémipar szeptember közepéig 8,5 szá-zalékkal többet termelt, mint a múlt év első kilenc hónap-jában. A hajógyártó ipar ed-dig 64 százalékra teljesítette évi exporttervét. Hasonlókép-pen eredményesen halad a szénexport is. Ez az egész nép-gazdaság szempontjából nagy jelentőségű. A nehézipar eb-ben az évben csaknem 11 mil-liárd zloty értékű árut szállít a belső piacokra.

oldását, s ezzel elárulják, hogy érdekük a feszültség fenmra-radása. A pekingi vezetők pél-dául elutasították az öt nuk-leáris hatalom értekezletét.

A „SEMLEGESSÉG” EN-GEDÉKENYSÉG.

A pekingi diplomácia jelenlegi „manőve-reit, doktrínáit és gyakorlati ténykedéseit a két rendszer harca nyomán mutatkozó alapvető ellentmondások sík-ján kell értékelni. A kínai ve-zetőknek például nincs inye-re a KGST-országok együttmű-ködésének további elmélyíté-sét és tökéletesítését, szocia-lista gazdasági integrációját célzó program. Ugyanakkor szemléletmód helyeslik a ka-pitalista integrációt, és az utóbbi időben megállapodás-ra törekednek az imperialista monopóliumok és imperia-lista államok tömörülésével: a Közös Piacsal.

A marxista—leninista pár-tok véleménye szerint nem le-het megbékélni a pekingi ve-zetők szakadár politikájával, az iránta tanúsított „semle-gesség” engedékenység, a vele való „együttfutás” ellenkezik a proletár nemzetköziség alap-elveivel, és csak megnehezíti a harcot az imperializmus el-len — írta a lap.

A chilei egységkormány egyéves mérlege

Az AFP francia hírüg-y-nökség kommentárja szer-int megfigyelők az egy-ségkormány egyéves tevé-kenységéről a következő mérleget vonják meg:

Belpolitika: Allende mindent megtett azért, hogy koalíciós kormányá-nak egységét megőrizze, és növelje híveinek számát. Úgy tűnik, hogy ebben a vártnál is nagyobb sikereket ért el. A kommunista, a szocialista és a radikális párt, valamint a különbö-ző baloldali mozgalmak között nem jött létre szakadár. A népi egységhez tartozó szervezetek száma viszont eggyel gyarapo-dott, mivel csatlakozott hozzá a kereszténydemok-raták közül kivált úgyne-vezett „keresztény balol-dal” is.

Külpolitika: Szakértők szerint az egységkormány ezen a területen érte el a legkiemelkedőbb sikereket. Az Allende által meg-hirdetett külpolitikai vonal lehetővé tette a kormány számára, hogy a vele ellen-tetes rendszerekkel is pár-beszédet folytasson, és kölcsönös érdeklődésre számot tartó kérdésekben megállapodásokra jusson. Chile közös nyilatkozato-kat írt alá Peruval, Kolu-biával, Ecuadorral és Argentínával. Külpolitikai sikerként könyvelhető el, hogy Allendében külföldi partnerei komoly tárgyaló felet ismertek meg.

Gazdasági politika: Kor-mánykörökben készségesen elismerik, hogy gazdasági téren a sikerek korántsem teljesek. Allende nemrég maga is kijelentette, hogy Chile gazdasági helyzete ugyan nehéz, de egyáltalán nem válságos.

A legfontosabb politikai csata gazdasági területen

folyik. Az ellenzék a hely-zetet „katasztrófálisnak” tartja, és az állítólagos ku-darcért a kormányt teszi felelőssé. A kormány tag-jai és a felelős funkcioná-riusok elismerik a problé-mákat, de bíznak abban, hogy ezeket hamarosan meg lehet oldani. Igaz, hogy a devizatartalékok jelentős mértékben csök-kentek, viszont az is igaz, hogy a népi egységnek vál-lalnia kell az előző kor-mány által hátrahagyott kötelezettségeket. Bizo-nyos közfogyasztási cik-kekben hiány mutatkozik, de a fizetések harminc-öt-ven százalékos kiigazítása után ugrásszerűen megnö-vekedett a kereslet.

Az úgynevezett liberális gazdaságnak félig állami igazgatás alá történő he-lyezése elképzelhetetlen ki-sebbségű nehézségek nélkül. Ugyanez vonatko-zik a földreformra is, szem előtt tartva, hogy egy év alatt nem kevesebb, mint ezernegyszáz kisajátítást hajtottak végre.

A kormány az ipar terü-letén a rezbányászat és a részfeldolgozás tekintéte-ben néz szembe a legna-gyobb nehézségekkel, holott a rézből származik az or-szág kivitelének nyolcvan százaléka. Még akkor is, ha az észak-amerikai nagyvál-lalatokat nem kártalanít-ják, Chilének mintegy hét-százmillió dolláros beruhá-zási hitelekkel származó adósságot kell visszafizet-nie.

A kormány végezetül utal arra, hogy mind ez ideig következetesen ra-gaszkodott meghirdetett programjához. Egy év le-forgása alatt állami ellen-őrzés alá került a rez-, a szén-, a nitrát- és a vas-ipar, a bank- és a telefon-hálózat.

A Brezsnyev-látogatás franciaországi visszhangja

Schumann külügyminiszter a francia nemzetgyűlésen be-szédet mondott a külügyi tár-ca költségvetésének tárgyalá-sakor. A külügyminiszter hangsúlyozta, hogy Leonyd Brezsnyev franciaországi látogatása „példás sikerűnek” bi-zonyult, s kiemelte a fran-cia—szovjet együttműködés alapelveit rögzítő okmány nagy jelentőségét. A francia kormány reméli, hogy Helsin-kiben mielőbb megkezdődhet az európai biztonsági értekez-let sokoldalú előkészítése, han-goztatta Schumann, majd ki-jelentette: a konferencia lét-rejöttének meggyorsítása érde-kében „tartózkodni kell min-denen olyan cselekedettől, amely hátráltatná a berlini megá-lapodás zárójegyzőkönyvének aláírását, a moszkvai és var-sói szerződések ratifikálását és a németek közötti tárgyalá-sok előrehaladását”.

A francia külügyminiszter nemzetgyűlési beszédében az európai biztonsági értekezlet előkészítésének eljárási kérdé-seiről is szólt. Véleménye szer-int a sokoldalú előkészítést a részt vevő országok külüg-yminisztereinek tanácskozása nyithatná meg. Ugyancsak a külügyminiszterekre várna ké-sőbb az előkészítő munka eredményeinek jóváhagyása, közben pedig bizottságok vizsgá-lnák az egyes meg tárgyal-andó témákat, és az ezekkel összefüggő kérdéseket.

A francia minisztertanács ülésén Pompidou elnök kijel-entette: Brezsnyev franciaor-szági látogatása „megmutatta, hogy a francia—szovjet együtt-működés milyen magas szint-et ért el”. A köztársasági el-nök — a látogatás mérlegét megvonva — hangsúlyozta: a látogatás egyrészt a kétoldalú együttműködés igen széles tá-rlatait nyitotta meg gazdasági, technikai és kulturális téren, s ugyanakkor alkalmat nyúj-tott minden nagy időszerű nemzetközi kérdés, különösen pedig az európai problémák részletes megvizsgálására.

Pompidou meglehetősen táv-íratot intézett Brezsnyevhez, amelyben összegezi Brezsnyev látogatásának tapasztalatait.

Lemondott a török kormány Sunay köztársasági elnök nem fogadta el a döntést

A Nihat Erim vezette török kormány lemondott — jelen-tette be Ismail Arar igazság-ügyi miniszter, a kormány szökvívője.

A kormány lemondására az elnöki palotában megtartott ötórás tanácskozást követően került sor.

Erim miniszterelnök az ülést megelőzően azt mondta, hogy nem maradhat tovább hivatalban, ha a főbb poli-tikai pártok nem támogatják politikáját. A török belpoliti-kai válságot az idézte elő, hogy az igazságpárt megvonta

támogatását Erim kormányá-tól, és utasította a kormány-ban helyet foglaló öt minisz-terét, hogy mondjon le. Az öt miniszter közül három lemon-dott, kettő pedig kilépett a pártból.

Sunay török köztársasági el-nök nem fogadta el Nihat Erim kormányának lemondá-sát, amelyet a miniszterelnök hivatalosan is benyújtott. Az ankarai rádiónak az elnöki palota által később hivatalo-san is megerősített bejelentése szerint Erim miniszterelnök beleegyezett, hogy továbbra is hivatalban marad.

A Mezsdunarodnaja Zsizny cikke

A kínai külpolitika lényege a szocialistaellenesség

A „MEZSDUNARODNAJA ZSIZSNY” (Nemzetközi élet) című folyóirat novemberi szá-ma elemezte a jelenlegi pe-kingi külpolitikát. A cikk alap gondolata: „A kínai ve-zetőségnek a nemzetközi küzd-őterén folytatott politikai, ideo-lógiai és diplomáciai küzdel-me új szakaszba érkezett ugyan, de ez az új szakasz — céljait tekintve —, nem kü-lönbözik a Kínai Népköztár-saság külpolitikájának előző, az úgynevezett kulturális for-radalommal összefüggő kül-politikájától.”

véve antiszocialista tartalmú külpolitikáját megtevesztővé és veszedelmessé teszik a for-radalmi mozgalom szempont-jából.

A cikk kifejti, hogy a kínai vezetők az utóbbi években Kínában és a nemzetközi küzd-őterén végbement változások következtében tértek el a „kulturális forradalom” idő-szakának módszereitől. A kínai külpolitikában a harc tak-tikájának és módszereinek megváltoztatása mindenké-ül a belső és külső nehézsé-gek nyomására következett be. A kínai vezetőknek meg kel-lett értenük, hogy ha tovább folytatják a korábbi vonalat, ez csak újabb bonyodalmakat idéz elő az ország nemzetközi helyzetében, még rosszabbá te-szi azt. Ez arra késztette a kí-

ÚJ TAKTIKAI FOGÁSOK. E külpolitika lényege továbbra is szocialistaellenes, és mind-össze a formái, a módszerei és a taktikája változtak. Ezek hajlékonyabbá, raffináltabbá váltak, és Peking alapjában

A letartóztatottakat érintő néhány munkajogi kérdéstről

Az állampolgárok számára nagy jelentőségű a munka, s ezzel kapcsolatban a munkaviszonyból eredő jogok érvényesülése és a kötelezettségek teljesítése. Ezeket az alapvető kérdéseket a munkaviszonyra vonatkozó jogszabályok rendezik.

Az elítéltek életében is jelentős a naponta végzett munka. A szabadságvesztés-büntetés végrehajtásáról szóló 1966. évi 21. sz. tvr. és ennek végrehajtására irányuló rendelkezések, utasítások szabályozzák az elítéltek munkáltatását is. Az erre vonatkozó szabályok az általános munkajogi szabályokon alapulnak, attól azonban néhány vonatkozásban — éppen a szabadságvesztés ténye miatt — eltérnek. Ezekből az eltérésekből adódnak leggyakrabban egyes — a szabadságvesztés előtti, vagy a szabadulás utáni — munkaviszonnyal kapcsolatos problémák, kérdések és gyakran félreértések. Ezek közül néhány, a legtöbbet érdeklő problémával kívánunk foglalkozni.

A legnagyobb érdeklődésre számot tartó kérdés, hogy a szabadságvesztés ideje alatt teljesített munka időtartama nyugdíjazás esetén beszámít-e a szolgálati időbe?

Az általános munkajogi szabályokkal ellentétben, a szabadságvesztés ideje alatt munkában töltött idő

hető ez az idő figyelembe, ugyancsak függetlenül attól, hogy a bv-intézetben munkavégzésre kötelezett volt-e, vagy sem.

Félreértések elkerülése végett hangsúlyozni kell, hogy az időbeszámítási lehetőség csak a büntető eljárás megszüntetésekor és a bíróság jogerős felmentésekor alkalmazható. Nem alkalmazható a feltételes szabadságra bocsátás esetén a bv-intézetben töltött időre. A feltételes szabadságra bocsátást követően a szabad életben létesített munkaviszony időtartama természetesen már beszámít a szolgálati időbe.

Több esetben merül fel kérdésként az is, hogy

mi történik a táppénzzel,

ha a letartóztatás, vagy a szabadságvesztés-büntetés megkezdésének időpontjában az érintett személy keresőképtelensége (betegsége) miatt táppénzre állományban van. A jogszabály úgy rendelkezik, hogy azokra a napokra, amely napokon a dolgozó szabadságvesztés-büntetését tölti, vagy letartóztatásban van, táppénz nem jár, a táppénz folyósítása tehát megszűnik. A volt dolgozó táppénzre szóló jogosultsága azzal a nappal ér véget, amely napon a bv-intézetbe befogadják.

A büntetésvégrehajtásra vonatkozó jogszabályok rendelkeznek a befogadott személyek egészségügyi ellátásáról. Az elítélt betegség esetén ingyenes orvosi, szükség esetén kórházi kezelésben és gyógyszer-juttatásban, valamint ellátásban részesül. Az egészségügyi ellátás költségeit csak abban az esetben köteles az elítélt megtéríteni, ha a kezelési költségek az elítélt hibájából (pl. öncsonkítás, idegentest-nyelés stb.) keletkeznek. Az ingyenes gyógykezelés a szabadságvesztés egész időtartama alatt, valamennyi elítéltet megilleti, függetlenül attól, hogy a szabadságvesztés-büntetés megelőzően munkaviszonyban állt-e vagy sem; táppénzre azonban ez idő alatt sem a szabad életben fennálló munkaviszonya következtében, sem az intézeti foglalkoztatásból eredően nem jogosult.

Az elítélt szabadulása után, a szabad életben létesített munkaviszonya alapján már az általános társadalombiztosítási szabályok szerint jogosult betegellátásra, így táppénzre is. Ha az elítélt szabadulását követően munkaképessége (betegsége) miatt munkába állni, munkaviszonyt létesíteni nem tud, a szabadulás napjától számított 42. napig díjtalan körzeti és szakorvosi gyógykezelésre, szükség esetén díjtalan kórházi ápolásra és gyógyszerellátásra jogosult. E rendelkezés célja, hogy a szabaduló az alatt is megfelelő egészségügyi ellátást kapjon, amíg elhelyezkedése, munkába állása megtörténik. Táppénzre azonban ez esetben sem tarthat igényt. Ha az elítélt a szabadulás napjától számított 42. napig nem vállalt munkát, és ezt követően lesz beteg, az előbbi jogosultság már nem illeti meg. Azt, aki 42 nap után sem vállalt munkát, azért nem illeti meg az ingyenes betegellátási jog, mert e rendelkezés azokat kívánja segíteni, akik rendszeres munkavégzéssel is igyekeznek beilleszkedni a társadalomba, és ebben önhibájukon kívül akadályozva vannak.

A harmadik leggyakoribb kérdés:

jogosult-e a nyugdíjas nyugellátásra

(nyugdíjra) a szabadságvesztés-büntetés ideje alatt?

A jogszabály rendelkezése szerint szüneteltetni kell a nyugdíj folyósítást arra az időre, amíg a jogosult szabadságvesztés-büntetését tölti, vagy előzetes letartóztatásban van. Egy hónapot meghaladó és végrehajtásra kerülő sza-

badságvesztés-büntetés időtartama az elítélt nyugellátásra nem jogosult. A szabadságvesztés-büntetés végrehajtása miatt szüneteltetett nyugdíj újrafolyósítását az elítéltnek kell kérnie szabadulása után a folyósító szervtől. A folyósító szerv a nyugellátást — a szabadulás igazolása alapján — a szabadon bocsátás napját követő naptól kezdve folyósítja.

Előzetes letartóztatás miatt szüneteltetett nyugdíj utólagos kifizetését egy éven belül kérheti a jogosult, ha a bíróság az eljárást vele szemben megszüntette, vagy felmentette őt. Ha a bíróság a jogosultat egy hónapot meghaladó, végrehajtható szabadságvesztésre ítélte, az előzetes letartóztatás miatt ki nem fizetett nyugellátásra sem tarthat igényt. Nem kell szüneteltetni a nyugdíj folyósítást akkor, ha a nyugdíj jogosultat a bíróság egy hónapot meghaladó szabadságvesztésre ítélte ugyan, de a büntetés végrehajtását próbaidőre felfüggesztette. Amennyiben a büntetés végrehajtásának felfüggesztése miatt az előzetes letartóztatás idején a nyugellátás szünetelt, az erre az időre járó nyugdíj utólagos kifizetését a jogosult egy éven belül kérheti. Ha azonban a felfüggesztett szabadságvesztés végrehajtását a bíróság utólag elrendelte, az előzetes letartóztatás időtartamára felvett nyugdíját vissza kell fizetni.

Az ismertetett szabályok mindegyike olyan jellegű jogosultságot érint, melyek államunk messzemenő gondoskodását fejezi ki a törvénytisztelő állampolgárokkal, a dolgozókkal szemben. A szabadságvesztés időtartamára e jogosultságok éppen abból eredően térnek el az általánostól, hogy az érintett személyek a törvényt megsértették, kárt okoztak a társadalomnak. Szocialista államunk humanitását mutatja azonban az, hogy ugyanakkor biztosítja a törvényt megsértő személyek részére is azokat a lehetőségeket, melyek az egészség helyreállítását, megővését célozzák.

Dr. V. I.

A Heti Híradó XV. évfolyam 42. számában megjelent keresztrefelvény helyes megjelölése: **Gyermek! Ki egyre dicser, az sokszor ellenséged, ki korhol, azt szeretned, hogy dicserhesse téged.** Könyvjutalmat nyertek: **Kövecses Rudolf** elítélt, **Márianosztra; Csillag Sándor** elítélt, **Győr; Varga László** elítélt, **Szekszárd; Németh László** elítélt, **Sátoraljaújhely; Kovács Lajos** elítélt, **Sátoraljaújhely.**

A taxifősr tudta, miért nem vállalt annyi fuvart éjszákára. Kollégái csodálkoztak is, hogy miért olyan nyugodt, ha éjszaka nincs egyetlenegy hívása sem az állomásnak. Míg a többiek hajtották az éjszakai fuvarokat, és már-már túlságosan is mohón ajánlkoztak egy-egy éjszakai pillangóval összekapaszkodott fébrészg polgárnak, addig ő nyugodt és tisztességes fuvurokat vállalt megerőltetés nélkül. Tudta, miért tesz így. Éjjel után nem sokkal, talán két vagy három óra tájban azt mondta kollégáinak, hogy lefekszik. Ha ő következne, akkor se keltsék fel, menjen el helyette más. Szívesen átadja a helyét annak, aki utána jön. Bonyolította le az a fuvar. Csak az a kérése, hogy négykor keltsék fel, ha netalán nagyon elszunyókálna. Nevetve mondta a fiatalabbaknak: „Négy után már oda kell figyelni. Jönnek a börtönből a szabadulók.”

Úgy is történt, ahogy mondta. Nyugodtan átaludta azt a másfél órát, amelyet engedélyezett magának. Amikor az egyik kollégája felrúgta, nagyot nyújtózott, kényelmesen kitérőltette az álmot a szeméből. Rendbe szedte magát, és csak azután kezdett el szemlélődni.

A nyári hajnal gyorsan világosodott. Ha nem lett volna olyan ritka a forgalom, bárki azt hihette volna, hogy teljes a reggel. A börtön komor épülete is a pirkadás reménytel-

Aki mindig mást akar

Vannak emberek, akik arról híresek, hogy igen jól alkalmazkodnak az élet változó körülményeire. Ezeket szerencsés természetű embereknek mondjuk. Vannak viszont olyanok, akik nehezen illeszkednek be a közösségbe. Ez baj nekik is, és a közösségnek is. A beilleszkedésnek, illetve a nem beilleszkedésnek különböző formái vannak.

Szombathelyen beszélgettünk az egyik közösségvezetővel arról, hogy van-e olyan ember, aki nehezen illeszkedik be a munkahelyi kollektívába, van-e, aki mindig mást akar csinálni, mint amit feladatul kap.

A közösségvezető elmondta, hogy vannak ilyen emberek. Takó Sándor nevét említették elsősorban. A fiatalember munkahelyi pályafutása elég furcsán alakult. Kezdetben a munkavágytól égve kérte a felügyelet illetékes tagját, hogy dolgozhasson, mert az otthoniaknak nagy szükségük van a keresetére.

A Remix-üzemben sapkázóként kezdte a munkát. Az általános vélemény szerint egy hét gyakorlás, tanulás után már százszázalékos teljesítményt lehet elérni. Nem kell hozzá túl nagy megerőltetés. Takó Sándor viszont ezt nem tudta teljesíteni.

Ekkor még hittek a szavának, hogy máshol többet és jobban tudna dolgozni, ezért a felügyelet elhelyezte olyan munkakörbe, ahol az ellenlásokkal kellett egy katonra felüzni. Ezt a munkát a hatvanévesek is százharminc százalékra teljesítették. Takó Sándor viszont nem tudott megbirkózni a szálalékokkal, pedig ebben a munkakörben nem kellett különösebb szellemi vagy fizikai erőfeszítés, de ez sem tetszett neki.

Amikor felhívták a figyelmét arra, hogy valamilyen munkában bizonyítania kellene, valahol meg kellene mutatnia, hogy megtalálja helyét a munkahelyi kollektívában, akkor azt a kifogást hadarta el; ha betonozni kellene, ott bizony megmutatná. És nem az emberek ellen van kifogása, hanem a nem neki való munka miatt.

Elítélttársai természetesen úgy vélekednek, hogy mindez nagyon szép, de az ember nem ott mutathatja meg, mit tud, ahol nincs rá lehetősége, ne ott akarjon jeleskedni, ahol nincs rá mód. Ott mutassa meg, mire képes, ahová állították, ott mutassa meg, ahol módja van rá; így tudja magát igazán fegyelmelni, így tudja megmutatni az erejét.

S. Gy.

VALLOMÁS TANULSÁGGAL

A zárka egyik lakója több jára emlékeztet. Ennek ellenére azt mondja: — Mindig arra fizettem rá, hogy szerettem a legújabb divat szerint öltözni. Adtam magamra. Ezt még táncosnókoromban szoktam meg. S bár kicsit korosabb voltam, amikor utoljára szabadultam, az igényeimet megtartottam. Tesseék csak megnézni: ki hinné, hogy ezen a képen már elmúltam hatvanéves? Senki, mert csak úgy jelentem meg valahol, ha gondosan ápol volt a külsőm. Bizalom kérdése is az ilyesmi. Mindenütt másként néznek az emberre, ha jólöltözött, ha magabiztos a fellépése. Most is így vélekedem... Általában a szépen ívelt szemöldökömre fizetnek rá. Csak annyit kellett mondani a károsultnak; szép szemöldöke volt, a rendőrség már tudta, én vagyok a tettes.

— Ilyenkor miben volt tettes? — Zsebtolvajlásban. — Sokszor? — Többször. — Milyen érzés a hatvanéveseként élni is börtönben? — Nem felelt mindjárt. Az egyik idősebb asszony szíjogón kezdett; volt olyan fiatal, aki eddig nagy érdeklődéssel figyelte a beszélgetést, de most „diszkrétén” elfordult. Akinek pedig a kérdés szólt, ideges kéztördelés közben váltotta be: — Nagyon rossz. Több okból. Ami leginkább fáj az embernek, hogy megöregedett, és nem is annyira érzi, inkább tudja, hogy már nincs ereje újratekenni. Azzal kell beérnie, amit még a szabadulás után — elsősorban a társadalomtól — kaphat. Nagyon fáj az is, hogy a börtönben öregedtem meg. Eszrevétlenül, úgy, hogy nagyon kevesen érdeklődtek utánam. Magam sem hittem ez előtt húsz évvel, hogy így is alakulhat az életem, hogy eljön az idő, amikor én leszek az egyik legszerényebb igényű elítélt a szabadulás előtt. Nagyon megelégszem egy csendes, nyugodt szociális otthonnal. Hogy volt időszám, amikor szebb napokat is láttam? Volt. De csak volt! Idáig jutottunk, amikor azt kérdezte?

— Mire volt jó ez a beszélgetés? — Válaszoltunk. Nemrégiben egészen fiatal gyereklánnyal is, tizenéves előzetessel is, valamint idősebb elítéltnél is beszélgettünk, s azt kérdeztük tőlük: milyen elképzeléseik vannak a jövőjükkel illetően? Volt, aki így válaszolt: — Túlságosan fiatal vagyok még ahhoz, hogy ilyesnível törődjem... — Ács —

— Elmaradhat a részletezés... Mintha a közbevetett megjegyzés miatt megsértődött volna. Arcát a tenyerébe rejtette. Alig hallhatóan szólt ismét: — Téved, aki azt hiszi, hogy minden táncosnó egyforma. Ma is vallom, művészet volt, amit csináltunk, s én is egyike voltam azoknak, akik azt akartuk, hogy mindig jó műsort adjunk a közönségnek. Kár, hogy a magánéletben nem voltam annyira igényes. Akkor ma nem itt folyik ez a beszélgetés.

Közben két fénykép is előkerült. Arra kér bennünket, nézzük meg, hogyan festett ő valamikor. Nem régi felvételek. A „hölgy” öltözete azonban a harmincas évek divat-

A Gyűjtőtől a Bosnyák térig

jes színeire öltözött. És néhány embernek ez a reggel valóban reményekre jogosító reggel volt. Reményekre jogosító nap kezdődött számára.

A taxifősr elnezte a hoszszan elnyúló falakat, a felmagasodó ortonyot, de pillantása mindig vissza-visszatért a börtön kapujára. Eddig meg sem mozdultak az ajtószárnyak. De nem sok idő telt el, kinyílt a kapu. Egy furcsa, félszeg léptű ember indult el az utca felé. Az ő egy pillanatra utánanézett, aztán becsukta a kaput. A taxifősr megismerte ezt a furcsa mozgású, furcsa magatartású embert. Ez volt az első szabaduló. Tévedhetetlenül megismerte. A férfi elindult a villamosmegálló felé.

A sofőr legyintett magában, és máris elfelejtkezett erről az emberről. Továbbra is az ajtóra figyelt, és várta az újabb szabadulót.

Nem kellett sokat várakoznia. Lendületes mozgású férfi lépett ki az ajtón. Úgy, mintha nem is a börtönből, hanem legalábbis a Hilton-szállóból lépett volna ki. Tétovázás nélkül indult a taxiállomáshoz. Mielőtt odaért volna, a sofőr már ki is ugrott a kocsiából, és nyitotta az ajtót előtte.

— A Bosnyák tér felé. — Parancsoljon! — vála-

szolt a sofőr, és máris indított. A férfi elégedetten mosolygott. Alig indultak el, megszólalt:

— Néhány helyen megállunk. Alig ismerem már ki magam. Valahol reggeliznem kell, és reggeli előtt meg szeretnék inni egy pohár italt.

— Egy presszó előtt megállhatunk, ha kívánja.

— Köszönöm. Meg fogunk állni — válaszolt magabiztosan a férfi. Úgy is történt, ahogy mondta. Egy-egy rövid kitéréssel néhány presszót meglátogattak. Minden megállás után bús borralalót kapott a taxifősr. Nem sok kellett, és a férfi bizony ptyókás lett. Megeredt a nyelve... Elmondta, hogy most szabadult pár esztendő büntetésből. Tele van pénzzel, mert jó munkának tartották bent, és jól meg is fizették ezért. Nála a pénz nem számít.

Lassan elérték a Bosnyák tereket. Nem sokkal előtte is meglátogattak egy presszót. Ekkorra már a sofőrnek kellett támogatni a férfit, hogy vissza tudjon ülni a kocsiába, de szólni nem szólt. Miért is szólt volna? Mosolygott magában. Tudta, mire megy a játék. Volt már tapasztalata. Ő már azon is túl volt, hogy „átverje” az ittas férfit. Még

ezt a kockázatot sem vállalta. Tudta jól, hogy így is bejön a haszna.

A Bosnyák téri piacon ekkor már nagy volt a forgalom, pezsgő volt az élet. Az ipse viszont egyre kevesebb százas talált a zsebében. A piacnál egy elegáns mozdulattal, és újabb bús borralalóval elbocsátotta a taxit. A sofőr már egyáltalán nem érdekelte, maradt-e pénz utasának vagy sem, és azért küldte-e el, vagy volt még pénze, de máshol akarja elverni.

Amikor másnap és harmadnap, majd negyednap és a további napokon is ott álltak a standon, és egy fiatalból kollégája megkérdezte, miért jó ez az üzlet, azt válaszolta: „Nem jó üzlet ez, nem is szép üzlet, ez csak hasznos üzlet. Az úrgék a Gyűjtőtől a Bosnyák térig minden pénzüket elverik. Kezdet kezdetén még szóltam egyiknek-másiknak, hogy ne csinálják ezt. Kinevettek, és azt mondták, hogy egyszerű élnék, és most szabadultak. Ki kell használni, míg van pénz. Úgy is tettek, ahogy mondták. Egy pincér, akinek szóltam, hogy töltsd, amit a részeggel csinál, majd nem megvert, hogy mi közöm hozzá, ez az ő üzlete.”

Azzal zárta fejtegetését, hogy ok tudják, mit akarnak. A családjuknak is hazavihetnék a bent keresett ezreseket, nem kellene szétszórni már a Gyűjtőtől a Bosnyák térig. S. Gy.

A halál országútján

Az egyik belvárosi presszó kis asztalánál három fiatalember beszélget. Előttük kiürült sörösüvegek és konyakos poharak. Láthatóan izgalmas témáról vitakoznak, mindegyiknek van mondanivalója. Szinte egymás szavaiba vágva folyik a tanácskozás. Egyikük az órájára pillant. Az elkövetkezendő percek, órák lázas izgalma ül arcukon. Ésre sem veszik a körülöttük zajló eseményeket. Gondolatban már az élet országútján járnak, az „ELET-TÉN”, melyről az előbb beszélgettek. Kényelmes, gondtalan élet, szórakozás, utazás... Igen! Ez az! Beülne a kocsi, s menni oda, ahová kedvük tartja. Most éppen egy ilyen utazást határoztak el. Lassan kiürülnek az előttük levő poharak. Az előbbi fiatalember ismét órájára pillant. Pincért hív, fizetnek, távoznak.

Néhány perc múlva a közeli gépkocsiparkirozónál találjuk ismerőseinket. Az egyikük kezében fém villanás, és máris kinyílik a szélen álló gépkocsi ajtaja. Mire mindhároman elhelyezkednek az üléseken, már halkan duruzsol a motor. Még néhány pillanat, s mint a kilőtt nyíl, a nagy kocsis végigfut az Erzsébet-híd ezüst színű pillérei alatt. A kocsis halkan suhan. Maguk mögött hagyják az emeletes házakat, a gyér hétköznapi forgalomban a nyílt országúton járnak. A vezető mellett ülő férfi a rádió kapcsolóját forgatja, zenét keres. A halk zene betölti a kocsis belsejét. Mire a főváros határát elhagyják, feloldódnak az első pillanatok izgalmai miatt feszült idegek. Egymás szavába vágva lelkenedeznek a „siker akción”. Minden az előre megbeszélt terv szerint történik, s íme, útban vannak az „ELET” felé. Kényelmesen hátradőlnek, élvezik a suhanó tájat, a zenét, a ragyogó időt, a napfényben szemük elé terülő virágzó, zöldellő határt. A megnyugvás azonban csak rövid ideig tart. Minél előbb a kifizető célnál szeretnének lenni.

— Adj még egy kis kakaót! — biztatják vezető társukat.

A zsongító melódiák, az elfogyasztott ital, a várható kellemes izgalmas megbeszélés hatásukat. A biztató szóra a vezető növeli a sebességét. A sebességmérő lassan a 120 felé kúszik. A kocsis ablakai mellett szélesebben futnak az útmenti fák. Igazán élvezetes ez a száguldás! Száguldás az „ELET” felé.

... Amikor eszmélni kezdett, az első pillanatokban csak éles fájdalmat érzett a bal karjában, zúgott a feje, szemei előtt piros karikák táncoltak. Nem tudta hol van, mi történt vele. Lassan azonban oszladni kezdett a köd. Élesen hasított tudatába a sebesség, a kanyar... igen... már nem volt ura a gépnek, nem tudta az országúton tartani a kocsit... a nagy sebességtől a kanyarban felborultak. Szólták társait... csend. Pista hangját hallja: „Te élsz?”... Feltápaszkodik, segít társának is, majd együtt indulnak a harmadik keresésére. Benéznek a kocsihoz... véres, összezúzott fej, üvegcséző szemek... Szólták... Semmi válasz... Szinte egyszerre mondják: „Menekülni!”

Egy ideig még bujkálnak, közben eléri őket a hír: harmadik társuk meghalt. A mentők már nem tudtak rajta segíteni. Rövidesen őket is elérte sorsuk: az igazságszolgáltatás. A bíróság előtt kellett feladniuk tetteikért: a gépkocsi eltulajdonításáért halált okozó vesélyeztetésért... Szabadságvesztés-tüntetésükből 1969-ben szabadultak.

Alig telt el néhány hét, új társukkal! hármasban, ismét más kocsiával hajtottak az országúton. Most „szerencsésebbek” voltak. Sérülés, baleset nélkül, épségben kerültek a bíróság elé. Újabb büntetés, 1970-ben amnesztíválval szabadultak.

A józanul, normálisan gondolkodó ember ennyi kedvezmény és szerencse után, egy társuk életének kioltását előidéző cselekmény tudatában

legalábbis elgondolkodott volna, hogyan éljen ezután. Az esetek nagyot b többségében ennyi figyelmeztetés hatására a becsületesen végzett munka, a bűncselekményektől mentes élet mellett döntött volna a választás előtt álló ember. De náluk nem ez történt.

1970 novemberét jelez a naptár. Négy hónap telt el a szabadulás óta. Gyurka és Pista ismét ott ül a presszóban. Kint köd szítál, az emberek fázósan, a kabátgallért felhajtva sietnek otthonuk felé. Ők csak ketten vannak, most nincs harmadik társ. Beszélgetésüket már befejezték. Mindenben egyetértettek, már csak a cselekvés van hátra. Megisszák maradék italukat. Kilépnek a sötétedő utcára, s határozottan megindulnak céljuk felé. Néhány perc múlva ott állnak a kiszemelt kocsi mellett. Az „akció” simán megy. Szinte pillanatnyi tünik az idő, s már suhannak is az országút felé. Gyurka vezet. Bekapcsolja az ablaktörlőt, mert a szítáló köd zavarja a látást. Elhagyják a forgalmas főútvonalat. A kocsis motorja halkan, egyenletesen zümmög, bent kellemesen meleg a levegő. Némán ülnek egymás mellett, mindketten elgondolkodnak. A sebességmérő mutatója lassan a 100 felé kúszik. Gyurka szeme az országútra mered. Gondolatai csapongók... Anyjára gondol, aki annyiszor figyelmeztette, jó szóval kérte: jöjjön meg az esze, dolgozzon, hiszen jó szakmája van, „arany keze”, semmi gondja nem lenne, éljen úgy mint embertársai becsületesen. Felvillan előtte anyja sápadt, gondtól megyötört, de mosolygós arca, amint tegnap este átadta neki hetvenedik születésnapján a virágcsokrot...

Arra riad, hogy Pista megelőli: „Vigyázz! Már száz fölött vagyunk, csúszik az út.” — Kissé megigazítja elgémberedett lábát, de gondolatai ismét máshol járnak. Szeme előtt egy fiatal lány arca lebeg. Anyjánál ismerte meg. Micsoda ragyogó szemek, haza úgy csillog a napfényben, mint egy aranyzuhatag. Dolgos, szorgalmas kislány. A gyárban is szeretik, most kapott ötszáz forint jutalmat. S hogy tud főzni, sütni!... Most is a szájában érzi a tegnapi rétes ízét, amelyet édesanyjának hozott. Igazi feleségnek való. Milyen szépen is élneket ketten. Nem kellene neki csavarni, mináig rettegni a börtöntől. Együtt járnának dolgozni, moziba, színházba. Gyerekeik születnének — a kislány biztosan az anyukájára hasonlítana...

Hirtelen eszmél... két fénylő pont... Ember van a kocsis előtt?... Lába a fékre tapad...

A baleseti járó és a mentőorvos jelentése ott fekszik az ügyeletes tiszt asztalán. Éjfél körül van. A jelentést szolgáló lánynaplóba rögzíti... 22 óra körül a lopott gépkocsi felborult, gyorsabban következtében. Valószínű, hogy a kocsis elé szaladó macska miatt a vezető hirtelen fékezett, s a csúszós úton egyensúlyát veszítve az árokba borult. A kocsis két utasa, Bódog György és Varga István a helyszínen meghalt.

Meghalt mind a kettő. Egyik társuk halála nem volt elég figyelmeztetés. Az „ELET”-et keresték, s nem vették észre, hogy a jogtalanul igénybe vett gépkocsikkal a „HALÁL” országútját járták.

N. L.

A Heti Híradó XV. évfolyam 43. számában megjelent keresztrejtvény helyes megfejtése: ... néhány esküdő észrevette, hogy ő volt a terebren az egyetlen, aki nem pillantott az ajtóra.

Könyvjutalmat nyertek: Baksa Józsefné elítelt, Kalocsa; Csiba László elítelt, Tököl; Kiss József elítelt, Vác; Sándor Jenő elítelt, Balassagyarmat; Zsák Rozália elítelt, Kalocsa.

Mérleg a kórházi ágyon

(Tudósítónktól)

A betegségre addig nem gondol az ember, míg a kór valamilyen formában meg nem lepi. A jövőbe néz, tervez — megvalósítja elképzeléseit. De hogyan? Ezt kérdezhettünk Vörös Pál elítelttől is.

Betegsége 1969 óta kisebb-nagyobb megszakításokkal a kórházi ágyhoz láncolja. Vajon gondolkodik-e? Mit lát a jövőben? Vagy inkább a múltban?

1963 óta többnyire a b-iv-tézetek lakója. Repertoárjában megtalálható a lopás, silksztás, család, tartási kötelezettség elmulasztása, kmmk stb. A „gondatlan” élet „magas fokú” élvezője lett, s eközben feldúlta családi életét. Eldobta feleségét, három kis-korú gyermekét. Az ital, a barátok, no meg az egymás után következő börtönbüntetések töltötték ki életét.

Pedig másképp is alakulhatott volna az élete. Mint szak-képzett asztalos, becsületes munkával sokra vihetett volna. De akarata gyenge, s nagyon befolyásolható. A barátok visszaéltek ezzel. Az eredmény — börtön.

Az évek pedig visszahozhatatlanul múlnak. Lassan, lassan elmaradnak a „jó barátok”, a kiküldött levelekre egyre ritkábban jön válasz. Elszigetelődik. — De még mindig nem jön rá a hamis barátok álszent viselkedésére.

Barátai most elítelttársai-ból tevődnek össze, akik maguk is bűncselekményt követtek el. Közük sem tud normális életet élni, közösségi kapcsolatot kialakítani. Mindig önmagát tartotta feddhetetlen embernek, a szakmai tudás kimagasló alakjának. Emiatt aztán több vitája volt társaival is. A viták során a drasztikus kifejezésektől sem riadt vissza, ha vélt igazáról volt szó. Bekövetkezett a törvénytörő reakció. Társai szemében is kialakult egyéniségének képe.

Aztán jött a betegség. A korábbi élet következménye. Baj van a szervezettel. Reumatikus bántalmak, szívizomgyulladás. Kórházi ágy.

Vörös elítelt ismét próbálkozik. Hosszú hallgatás, kapcsolattalgazakadás után észébe jut, hogy vannak hozzá-tartozói, akik talán — ha betegsége hivatkozik és elrontott életére —, még egyszer segítőt jobbot nyújtanak.

Levelét írt testvéreinek. Telnek a hetek, válasz nem jön. Aztán mégis.

„Kedves Pál!

Leveléd megkaptuk, és csak most válaszolunk, kényserítő körülmények hatására. Mi sajnós, már ott tartunk, hogy nem hiszünk a Te ígéreteidben. Csak most, amikor bajban vagy, jutottunk eszedbe? Az a szöveg, amiért állítólag nehezteltél ránk, az is Tamiattad történt. Ne félj, még most sincs eladva. Apánk még él. A feleséged, miután a mi segítségünkkel felnevelte három gyermeked, jól van. Neked mindig többet értek az ivócimborák, mint a gyerekeid, a családod, azután azok-

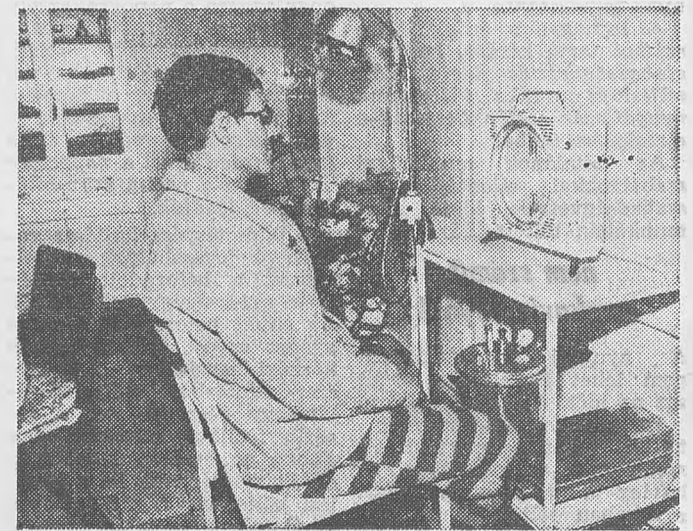
nak sem kellettél. Tőlünk ne várj semmit. A lakásba se engedünk be, ha szabadulsz, azaz beengedünk, de csak akkor, ha már bizonyítottál kijövedeled után. Ahogy apánkkal is bántál, az minősítetetlen. Mi is csak most tudunk idáig elérni, ahol tartunk, mert a gyerekeidet és feleségedet segítettük. Különben 5 évvel ezelőtt itt tartottunk volna, ahol most. Addig ne is keress fel, amíg nem vagy más ember. Nem engedünk be, Ha más leszel, ha bizonyítottál, akkor várunk. Addig még levéllel se zavarj, mert nem válaszolunk.

Sajnáljuk, hogy beteg vagy, de amíg egészségesen vólal, nem jutottunk eszedbe. Apánkat is te teszed idő előtt sírba. Tehát bizonyíts, és utána gyere.”

Eddig a levél, amely önmagáért beszél. Vörös elíteltlen múlik, hogy a mérleg serpenyője melyik oldalra billen.

A rövid képből, úgy érzem, sok elítelt saját sorsára ismerhet. Talán még nem késő Bizonyítsanak!

G. J. nevelő

A napfényt pótolja a kvarclámpa gyógyító fénye

SÖTÉT UTCÁKBAN

Egy heves otthoni veszekedés után szó nélkül betettem magam mögött az ajtót. Potyogtak a könnyeim, céltalanul kóborogtam a kora tavaszi csatakos utcákon. Elkezdett esni a havas eső. Felültem egy villamosra, utaztam a végállomásig és vissza. A kalauz kérte a jegyet. Akkor láttam, hogy összesen két pengő van az erszényemben. Amikor visszatértem oda, ahonnan elindultam, leszálltam. Rosszul léptem, a harisnyám beakadt a rácsos ajtóba és kiszakadt. A fejem szédült, torkomat égették a könnyek. Megszédültem, és majdnem térdre estem elszállás közben. Egy férfi elkapta a karomat és fölségitett.

— Valami baj van kisasszony? Miért sír? — kérdezte részvétlen. Nem válaszoltam.

— Jöjjön, igyunk egy kávét! Itt szemben, ebben a kis cukrászdában remek kávét főznek. Legalább megmelegszik, hiszen egészen meg van dermedve a keze. Félénken lépegettem utána. A cukrászdában jó meleg volt, lassan fölengedett lelki dermedtségem is. A férfi kérdéseire azt mondtam, hogy szakítani akarok a családommal; művészi ambícióim vannak, de se szerződésem, se pénzem nincs. Magam sem tudom, mit tegyek, hogyan lesz tovább.

tünk — mondta. — Van lakása?

— Apámmal lakom, illetve tőle jöttem el.

— Jöjjön velem! Itt lakik egy idősebb ismerős néni a közelben. Felmegyünk hozzá.

Megálltunk egy üzlet előtt, ahonnan egy üveg likörrel, édességgel és egy csomag cigarettával tért vissza. Felmentünk a nénihez...

Búcsúzás előtt a férfi egy húspengőst tett az asztalon lévő táskámba. Szégyenlősen elfordultam.

— Sose szégyellje — mondta. — Nincs nagy fizetésem, de ezzel szívesen kisegítem. Tudja, én színházi ember vagyok, ságó az egyik színházban. Ismerem ezeket a dolgokat. Ne féljen, senki sem fogja megutálni. Már nagyobb művészekkel is történt ilyesmi.

Leértünk a kapu elé.

— Isten áldja kedveském! — mondta. — Keressen fel majd alkalomadtán a színházban. Elnézést kérek, de most sietek.

Kalapját megbillentve, már el is tűnt az egyik mellékutcában.

kedves, gyengéd volt az öreg ságó a történetek előtt, és milyen magabiztos, majdnem hetyke utána.

— Nem, ez nem nekem való! — mondtam magamnak, miközben gyorsan bebújtam az ágyamba, hogy apám szeme elé ne kerüljek. Aztán eszembe jutott a húszas, és ez némileg megvigasztalt. Holnap veszek egy szép cipőt és egy pár harisnyát belőle, még talán fodrászra is telik, számoltattam magamban.

Ha utólag visszagondolok erre a találkozásra, még ma sem tudom megmagyarázni akkori viselkedésemet. Természetesen tisztában vagyok azzal, hogy nem akkor és nem ott indultam el a lejtőn. De az, hogy ilyen egyszerűen és közönségesen minden különösebb cél és érdek nélkül odaadtam magam egy teljesen ismeretlen férfinak, még most is érthetetlen számomra. Mi hajtott, mi vitt magával, nem tudom. Miért nem hagytam ott már a cukrászdában, hiszen sejtettem, miről van szó.

Szégyenkezésem azonban nem tartott sokáig — folytatta, amikor rájött, hogy kérdéseire csak önmagától, a százádosnótól nem kaphat feleletet. — Pár nap múlva újra az öregasszony háza felé vitt az utam. Felézttem hozzá.

Mit részletezzem? Épp ott ült egy úriember, akinek először bemutatott, majd magunkra hagyt bennünket... Az úr harminc pengőt adott. Most már vidámabban baktattam hazafelé. Meg voltam elégedve magammal. Meg is beszéltem a néniel, hogy a héten még felkeresem.

A néniel hozott össze a sors egy nagy nyugat-európai ország követségének egyik diplomatájával is. Utólag rájöttem, hogy ez nem véletlen találkozás volt. A néni tudatosan szervezte meg. A fiatal, jó vágású, barna férfi Charles néven mutatkozott be. Ő volt az első olyan férfi, akivel a testi kapcsolat vonzó, kíváncsatos volt, nem taszító érzés számomra. Szeretpet játszott vonzalmamban

Charles intelligenciája, széles körű műveltsége is. Egy-egy forró ölelkezés után cigarettára gyújtottunk, és beszélgetés közben még a viláspolitikai eseményeit is szóba hozta.

Egyik alkalommal nagyon idegesen érkezett, a kabátját sem tette le. Kért, hogy ne haragudjak, de nagyon siet. Csak úgy melleleg megkérdezte, tudom-e, hogy előző nap a németek bevonultak a demilitarizált Rajna vidékre. Nem nagyon érdekelt, és nem is értettem, milyen összefüggés van e között az esemény és a részemről már nagyon várt találkozás között. Mindenesetre bosszúsán mentem el a néniel. Megfogadtam, hogy megbüntettem Charles-t, és egy darabig kerülni fogom.

Néhány nap múlva azonban újra a néniel voltam. Hara-gomat elfújta a találkozás utáni vágy. Ha nem is tudtam meg később sem mindent, rövid idő múlva derengeni kezdett valami. Egyszerűen tudomásomra hozták... De ehhez még el kell mondanom az előzményeket. Egyik látogatásomkor a néni elmesélte, hogy Charles régi törzsvendége, de amióta engem megismer, mert csak velem akar találkozni; szóval, úgy látszik, hogy velem akar tartós kapcsolatot kiépíteni. Eleinte kissé csodálkoztam azon, hogy így szerzi partnereit, de mivel ez nem zavart különösebben a vele való együttlében, később már nem gondolkodtam ezen. Szerelmi téren tanultam tőle, talán a kelleténél többet is, de mindez új volt akkor, és tettett is nekem.

A néniel nem volt szokás a szobáját bezárni. Kulcs sem volt a zárban, ami ezt lehetővé tette volna. Charles-lal való egyik találkozásunkkor véletlenül kinyílt az ajtó, és egy férfi lépett be egy fiatal, csinos nővel. Megdermedtem a meglepetéstől. A férfit azonnal felismertem. Néhányszor járt már nálunk apám vendégeként. Annyit tudtam róla, hogy fontos személyiség, és hogy a vezérkarnál teljesít szolgálatot.

— Csókolom a kezeit — köszönt oda vidáman, de én nem tudtam szóhoz jutni.

— Elnézést a zavarásért, de úgy látszik, az ajtót nyitva felejtették — szólalt meg újra, és gúnyos mosollyal behúzta maguk után az ajtót.

Ez után az intermezzo után még a francia pezsgő sem oldotta fel idegességemet. Tudtam, hogy a férfi felismert. Úgy láttam, Charles-t is nyugtalanította a dolog. A néniel nagy patáliát csapott, mielőtt elmentünk. Hogy tehetett ezt, hogy így megzavarhatott bennünket valaki!

— Bocsánat! Valami félreértés lehetett — dadogta az öregasszony.

A pénzem fogytán volt, de az eset után a nénihez nem mertem felmenni. Egyik nap otthon ültem. Egy Krüdy-novellát olvastam. Már kezdtem elfelejteni a történeteket, és erősen csábított a gondolat, hogy újra felmegyek a nénihez, amikor csengett a telefon. Ismeretlen, hivatalosnak tetsző férfihang köszönt, de nem mutatkozott be.

— Bakóczy Mariann kisasszonyt kérem.

— Én vagyok.

— Szeretnék önnel találkozni.

— Ha elárulja, milyen célal, valószínűleg nem lesz akadály.

— Várom a Ketter étteremben, a Horthy Miklós úton. Kérem, a saját érdekében, fél óra múlva legyen ott! — változott a hang ridegre, hivatalosra. Kattanást hallottam, a telefonkagylót letette.

Ki lehet ez a férfi, és mit akarhat tőlem? Ezen tépelődtem, miközben sebtében rendbe szedtem magam, s taxiba ültem. Az étterem bejáratánál jutott eszembe, hogy nem is tudom, kit keresek, mivel kell találkoznom. De ez nem sokáig jelentett problémát, mert ahogy beléptem, egy magas, középkorú, kisportolt alakú férfi lépett hozzám, és Kékesy Endre néven bemutatkozott. A kézfogás után a kezem fölé hajolt, de nem csókolta meg, csak a távoli szemlélő-

AZ ELSŐ HÚSZ ÉV ...

Levérléslet: „Kicsi Klárikának felpróbáltuk azt a kis ruhácskát, amit első fizetéséből vetett neki. Hányszor kiveszi, hogy ezt a Zolika bátyja vette, bizony ám! Két és fél éve annak. Mondja, írjam meg, nagyon szeret téged, öszszefonja a két kicsi karját a kis mellén, azt mondja: úgy szeletem, összeszolitom na-don”.

— Két és fél éve ennek. Mit jelent ez?

— Édesanyám szólt nekem, a húgom már olyan nagy, hogy akár egy kis ruhácskát is fel tudna venni. Gondoltam, én leszek az első, aki vesz neki egy kis szoknyát. Amikor megkaptam a fizetésem, elindultam a Corvin áruházba, és megvettem neki. Úgy gondoltam, ezzel meglepem a családot. Nagyon örültek — ez volt két és fél éve. Meg az is, hogy akkor szabadultam Tökölről.

— Hogyan került Tökölre?

— A kalocsi fiúnevelőben tartózkodtam akkor, mert nem jártam iskolába. Előtte voltam már a Szőlő utcában is meg a Békében. Szóval, Kalocsáról többen megszöktünk, ácsorogtunk az utakon, de hát nem álltak meg az autók, tudták, hogy szököttek vagyunk, mert egyenruhánk volt. Egyforma rövidnadrág, ing, cipő. Akkor loptunk öt biciklit, és azokkal felmentünk Pestre. Nem-sokára azonban Tökölön találtam magam.

— És hogyan került ide?

— Amikor szabadultam, raktári segédmunkásnak helyezkedtem el a Ganz-Kapcsoló gyárban. De nagyon alacsony volt a fizetés, ezért talán két hónapig ha dolgozom. Kiléptem, és mostohaapámnál kaptam munkát, aki Vecsésen maszek fuvaros. Kocsis lettem, hajtottam a lovakat. Egyszer aztán úgy összevesztem a mostohaapámmal, hogy azt mondtam: fel is út, le is út. Nem szeretem a részeket, meg ele-

gem is volt már az istállószagból, így aztán nem kellett kétszer mondania. Kicsit sajnáltam ugyan az édesanyámat, meg az öcsémet, akikkel a mostohám folyton veszekedett. Mondtam is magamban: Egyszer még összetöröm a csontját a fuvarosának! — Megint felmentem Pestre. A Ganzban helyezkedtem el újra, de nyolcvankilós vasdarabokat kezdtek velem emelgetetni, így aztán hamarosan megváltunk egymástól.

Irányt újra Vecsés. Bocsánatkérés meg minden, azidőn újfent összekaptunk. Következett még egyszer a Ganz, de ez már csak formális volt. Tudtam, ott sokáig nem maradok, mindenesetre a személyi igazolványomat rendbetettem. Aludni volt hol, a nagyanyám lakása Rákospalotán üresen állt, ő maga akkor még anyámmal lakott. Egyik vasárnap találkoztam egy régi barátommal meg a lányismerősével. Mondta a fiú, hogy kirúgták hazulról, az apja nem akart beleegyezni, hogy a lány ott aludjon. Megkért, hadd lakjanak ott velem. Ha időig hébe-hóba el is jártam dolgozni, most ez a kérés kapóra jött. Elvégre nem hagyhattam ott nekik a nagyanyám főbérleti lakását, mert mi lett volna, ha meglátják őket nap közben a lakásban egyedül? Mit válaszolnak, ha megkérdezik, mit keresnek ott?

Így aztán nem dolgoztam én sem. Amíg a pénzünk el nem fogyott, jól éltünk. De egyik nap arra ébredtünk, üres a kassza. Mondtam a barátomnak, legalább te menj dolgozni, ha már én miattatok nem mehetek. De ő sem esett a fejére. Abból tartottuk fenn magunkat, hogy ami volt nélkülözhető ruhánk, ez-az, meg a nagyanyám vackait eladtuk, majd amikor minden elfogyott, időnként leutaztam Vecsésre. Mindig sikerült kap-

nom egy ötvenest, százast az anyámtól. Végül ez sem meletett tovább komolyabb pénz után kellett nézni. Azt ajánlottam, fosszunk ki egy telefonfülkét. Egyik éjszaka le is szedtünk két készüléket, sporttáskában hazavitük, ott szétvertük, majd a kútba dobtuk. Volt bennük összesen kétszáz-húsz forint. Hát így történt.

— Tizenegyezer forintos kárt okoztak. Megérté?

— Akkor ilyenre nem gondoltunk. Úgy tűnt, egyszerű lesz megcsinálni, és rá sem jöhetnek. A barátomat nem sokkal az esetet követően közveszélyes munkakerülésért elvették húsz napra, a környéken is hallottam hangokat, hogy fel fognak jelenteni, mert nem dolgozom, és ott tartom a lányt. Nem akartam, hogy a nagyanyám tudomást szerezzen a dologról, kitétem a lányt, és visszamentem Vecsésre. Eppen a kocsin dolgoztam, amikor egy autó megállt mellettem. A benne ülők megkérdezték, én vagyok-e az a bizonyos Zoltán? Mondtam, hogy igen, erre elvittek. Csak addig tagadtam, amíg a kútban meg nem találták a készülékeket. Akkor már nem volt miért tagadnom.

A börtönből most már másként látom az egészet. Tudnék mondani néhány bölcs tanulságot — hogy egyet említsek: munkával szerzett tisztességes kereset nélkül egyetlen éjszaka sem lehet józueen aludni. De hát becsapnám magam, ha most úgy tennék, mint aki mindent megbánt, aki mindenről tudja, mikor mi volt helytelen, vagy ha elhinném, hogy nem is én tehetek róla, hogy idekerültem, hanem a körülmények. Azt tudom, hogy sosem szerettem dolgozni, itt a börtönben is nehéz volt megszoknom a rendszeres munkát, de úgy érzem, sikerült. Ugyan-így talán sikerülhetett volna jobb barátot is találnom, vagy

a rossz baráttal szakítanom, de nem így történt. Az akaratom, az elhatározásom húszéves koromra is gyenge, és ezt állandóan érzem. Nem merek belegondolni: mi lesz velem, ha újra szabadon sétálhatok az utcán, hogyan folytatom majd ezt az egyhangú, egyik intézetből a másikba vezető életet.

— Nem segít az elhatározásában, ha a testvéreire gondol?

— Elhatározás, igen. Ez kel-lene nálam. Nagyon szeretem az öcsémet, a kishúgomat. Idáig sosem gondoltam rá, mit jelent az, hogy a bátyjuk vagyok. Olyan idősebb édestestvéreim, aki törődik velük, segít nekik, én nem voltam. Egyszer próbáltam, amikor azt a kis szoknyát vettem Klárikának és akkor az nagyon jó érzés volt. A nagyanyám lakását eladtuk, a haverokkal sem akarok találkozni. Ha arra gondolok, az öcsém is végigjárhatja ezt az utat, amit én, nagyon ideges leszek. Nem, azt nem fogom engedni, nem hagyhatom, felelős vagyok érte. Persze, elsősorban saját magamért. Hogyan neveljem őt, ha ugyanakkor én börtönben vagyok? Sokszor elképzelem magam elé a kishúgomat, ahogy az első szoknyájában forgolódik, énekel. Jó lenne, ha tisztán állhatnék majd elébe akkor is, ha már okos lesz, és tudja, hogy az olyanokat, mint én, nem szabad szeretni.

Cs — y

Szerkesztői üzenetek

SÁTORALJAÚJHELY. Rác Gyula: A versében foglaltak megvalósítását nagyon kívánjuk önnek. A mondanivalóval nincs baj, de formai szempontból verse nem éri el a közölség színvonalát.

„Hogy újra peregjen ránk a virágszirom”

Éjszakás vagyok. Egyedül ülök a kazánházban, a szivattyút koporsószzerűen burkoló falán. Bámulom a szénporba fulladó meszelt falat... A sarokban poros pókháló. Még egyszer sem láttam, hogy valami bogárféle beletévedt volna. Hiábavalóságán eltűnődöm. — Nyugalom csak külsőséges. Mint meghajszolt állatok, száguldoznak agyamban a gondolatok: Három év! Barátok, ital... Három év! Éjszaka, bárok... és ezerszáz éjszaka... itt! Ettől félek. Az emlékektől is. Mert a szép emlékek nem jelentenek kevesebb gyöttrődést a lelkiismeretfurdalásnál, visszavonhatatlanul elmúltak...

Fölugrok, megragadom a lapátot, és át dobálom a szemet a másik oldalra. Nem volt rá szükség, de a lapátnyel feltörte munkától elsokott tenyere-met, és ez a sajtós záloga az elkövetkező egy-két óra nyugalmának. A kazán lassuló duruzsolása jelzi, hogy meg kell etetnem ezt a két nagy vasókrót. Szeretem ezeket a perceket. A tűz varázsa engem is megejt. A rálapátolt szén alól sárgászörösen tör elő a láng... A szivattyút is megindítom. A vízjelzők majdnem nullponton állnak. Egy darabig még ácsorgok a rámszű-

ló hőségben, aztán visszaülök a ládára. A hátamról szakadó izzadság már szinte hűsít...

Egy óra van. A feleségem jutott eszembe. Ha éjjel rosszat álmodott és felriadt, a gyerekek szűkítő sírásával járta vállamba könnymaszatos arcát, és én Apollinaire-t mondtam neki egyhangú duruzsolással, míg el nem aludt.

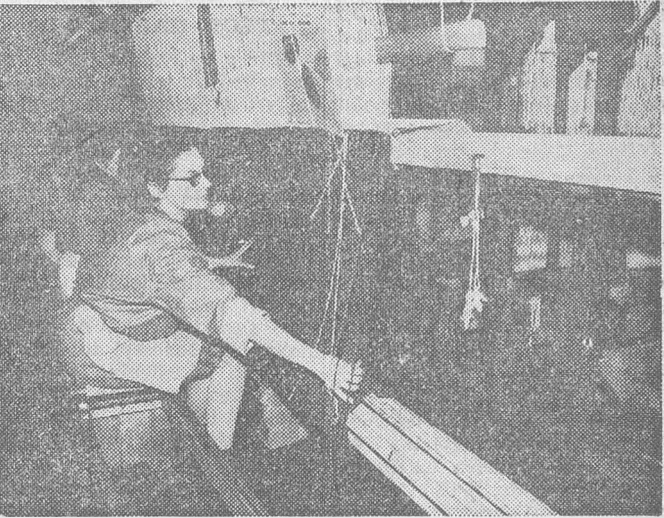
„Csókokkal illetett tested szép rózsabokrán
A gránátalmaján hintáznak szíveink

S hogy nézzük épp kihajt egy ág szírom pereg rám
S a gyöngye szélben már az út felé kering”

Talán őt is elvesztettem... De hát miért?... Szembe kell nézmem ezzel a miérttel! Hogy nyugodt éjszakáim legyenek. Hogy verset mondhassek feleségemnek, ha felriad. Hogy ne féljek egyedül maradni. Számomra kell vetnem eddigi életemmel, hogy egyszer majd újra együtt nézhessük, ha kihajt egy ág, hogy újra peregjen ránk a virágszirom, hogy ne vasrácsokból és vasfegyveremből épített kohóban éjgék.

Tóth György elítelt
Veszprém

Szakmát tanulnak

— Gyönyörű ez a szőnyeg — állapította meg egy látogató, majd megkérdezte, hogy hol készült. Amikor közölték vele, hogy Pécsen, elítéltek készítették, azt hitte, hogy tréfálnak vele.

Nem tréfa, hanem valóság, hogy a pécsi büntetés-végrehajtási intézetben készülő szőnyegek minőségileg, esztétikailag felveszik a versenyt az üzletekben kapható szőnyegekkel.

A szövődében egyetlen szak-képzett szövő ncs, valameny-nyien itt ismerkedtek meg ezzel a munkával, és sajátították el a szőnyegkészítés ezernyi fogását. Jogosan büszkék arra, hogy a tervezés nagy részét is ők végzik. A brigád vezetője Solymosi Katalin. Páratlan érzelme az a színkompozíciók összeállításához, a minták elhelyezéséhez. Az ő kezenyomán először rajzlapra, később a mérnöki pontosságú vázlatra kerül fel a színes

nek hathatott ez a mozdulat kézcsoák gyanánt. Egy asztalhoz kísért. Mielőtt bármit is szólhattam volna, kávé és konyakot rendelt. Határozott hangon, de mosolyogva közölte, hogy ez a hely nem alkalmas a beszélgetésre, viszont nem óhajt feltűnést, ezért, ha megittuk a konyakot és a kávé-t, elmegyünk. Amikor a pincér az asztalunkra tette a megrendelt italt és a kávé-t, azonnal fizetett. Amíg ittam a konyakból, közölte, ne lepődjek meg a találkozásnak ezen a módján, de apám és rám való tekintettel választotta ezt. Találkozásunkat ennek ellenére tekintsem hivatalosnak.

Amikor az üres kávéscsészét letettem, szólt, hogy induljunk. Az étterem kijáratával szemben állt kis Topolinója, amelybe betessékelte. Felmentünk a Várba. Az Üri utca egyik épülete előtt szálltunk ki. A kapualjban portásfülke volt. Kékesy visszabiccintett az ott ülő, köszönő férfinak, s az emeleti szobák egyikébe vezetett.

A helység egyszerű irodabútorral volt berendezve. — Foglaljon helyet! — mutatott az íróasztal előtti székre. Ő az íróasztal mögött ült. A fiókból aktacsomót vett ki.

— Kérem — szólalt meg újra —, nyiltan kell beszélnem. Édesapja társadalmi rangja miatt is diszkréten kellett ezt a találkozást megszervezni.

— Nem tudom, mit kíván tőlem — válaszoltam bizonytalanul.

— Talán azzal kezdeném, hogy az ön magánélete, enyhén szólva, nem feddhetetlen, de ha titokban tudja tartani, akkor az az ön dolga. Ha nem? Akkor legfeljebb a családjáé. De amit ön művelt, az túl-megy már bizonyos határokon. Az már a rendőrség dolga is. Persze még ezzel sincs befejezve az ügy. Ön egy külföldi diplomatával tart kapcsolatot, akiről tudjuk, hogy megbíztó szembenállnak kormányzatunkkal, és a Habsburgok visszatérésén fáradoznak. Egyébként, ha nem tudná, az édesapja is azért lett kegy-

vesztett a kormányzó úrnál, mert annak idején ő is Habsburg Károly mellett tört lánczúsát. Önnek tehát a Charles-lal — akit egyébként természetesen sohasem hívtak Charles-nak, egyszerűen az említett úrral — való kapcsolata ilyen értelemben véve is figyelemre méltó.

Elhallgatott. Merőn nézett rám, és újra megszólalt.

— Nos, mi a véleménye erről?

— Semmi — mondtam nyugodtan —, hisz apám nem is ismeri azt az urat. Különb is, akárhogy hívják, az az úr a völegényem, és csak azért jártunk a nénihez, mert más búvóhelyet nem találtunk.

Gúnyos mosoly szaladt át Kékesy arcán. Ez megzavart, mert magam is éreztem, hogy amit mondtam, nem hangzott valami meggyőzően.

— Völegénye? Kissé szokatlan. Enyhén szólva, nagyon furcsa szituációban nyitottak önök. Különb is, barátja már elhagyta az országot. Tudja, miért?... Vagy a menyasszonya azt sem tudja, hogy a franciaországi események miatt azonnal hazarendelték? Szerencséjére. Mert már amúgy is égett nálunk a lába alatt a talaj. Maga ezt mind nem tudja.

Metsző, éles hangja most még gúnyosabbnak hatott.

— Hogy mi történt maguk között a néniel? Azt mi jól tudjuk. Mint mondtam, ez a rendőrség dolga. De engem most az érdekel, hogy egy magyar főtisztnek — akinek egyszer már megbocsátottunk —, egy ilyen embernek a lánya milyen kapcsolatban állt a royalista körök egyik magyarországi megbízottjával, akinek itteni tevékenysége igen kiterjedt és aktív volt.

— És Charles-lal nem politizáltam. Mondtam már, hogy nem azért jártunk a nénihez.

— Hogy maguk ott mit csináltak, és miről beszélgették, azt mi pontosan ismerjük. De menjünk tovább! A nénit is kihallgattuk, és vallomásáról jegyzőkönyvet vettünk fel. Öntől függ, mit teszünk a bi-

zonyítékokkal, amelyek kapcsolatát dokumentálják... Édesapjára és önré nézve is igen kínos lenne az eljárás megindítása.

Hogy szavainak nagyobb hitelt adjon, megnyomta az asztali csengő gombját. Kis idő múlva tálcával a kezében belépett az a nő, aki annak idején apám ismerősével együtt ránknyitott a néniel a szobában. A nő arcán egy kicsit biztatóan ható, talán cinkosnak is mondható mosoly bújált. Biccentett felém, ezzel jelezve, hogy megismert, hiszen már találkoztunk. Letette a kávé-t, és szó nélkül indult kifelé.

— Kínos lenne az ön számára egy ilyen eljárás — szólalt meg újra Kékesy —, annál is inkább, mert a nyilvánosságát nem lehetne kizárni. Gondolom, a sajtót is nagyon érdekelné. Képzelnem el egy ilyen főcímet valamelyik lapban: „Egy volt Habsburg-párti, nagybirtokos magyar főtiszt leányának politikai és szerelmi kicsapongásai”, alcimként pedig: „Az arisztokrata utcalány” és még sorolhatnék néhány ilyen frapárs indítást, ami csemege lenne az újságolvasók számára.

Hirtelen válaszolni sem tudtam. Néhány pillanatra csend lett, amelyet kis idő múlva kétségbeesett hangom tört meg.

— Mit tehetnék én? Semmit sem tudok megakadályozni.

— De igen — válaszolta Kékesy. — Okosnak kell lennie! Kérdő tekintetemre folytatta.

— Mindent elmond nekünk, semmit sem hallgatva el eddigi életéből.

Bólintottam, hogy rendben van. Kis ideig tépelődtem, próbáltam rendezni gondolataimat, majd beszélni kezdtem. Mondanivalómat Kékesy csak ritkán szakította félbe egy-egy rövid kérdéssel, ami inkább arra figyelmeztetett, hogy ne beszéljek mellé, mert ismeri a körülöttem és velem történeteket. Alapos felderítő munkát végeztek, gon-

T. K.

(Folytatása következik)

— Zimm —

NB I.: 11. forduló

NB I.

1. Ú. Dózsa	10	7	3	-	26:8	17
2. Komló	11	5	5	1	13:12	21
3. Vasas	11	6	2	3	21:11	14
4. Tatabánya	11	5	4	2	21:16	11
5. FTC	10	6	1	3	21:10	13
6. Bp. Honvéd	10	5	3	2	16:10	13
7. Csepel	11	4	5	2	12:11	13
8. SBTC	10	3	5	2	14:12	11
9. Rába ETO	11	2	6	3	10:13	10
10. Haladás	11	3	3	5	11:12	9
11. Egyetértés	11	2	4	5	11:15	8
12. Videoton	11	3	2	6	10:19	8
13. Pécsi D.	11	1	5	5	3:9	7
14. DVTK	11	3	1	7	15:23	7
Egri D.	11	2	3	6	14:22	7
16. MTK	11	1	2	8	7:22	4

NB I. B

Bp. Spartacus—Pécsi B.	1:0
Várpalota—Oroszlány	1:1
Dorog—SZEOL	0:3
Pénzügyőr—Dunaújváros	0:0
Szállitók—Szoln. MTE	1:1
Békéscsaba—Volán SC	4:0
MÁV DAC—G.-MÁVAG	0:0
Debreceni VSC—Ózd	1:1
Kecskemét—Zalaeg. TE	0:0

1. SZEOL	14	10	2	2	34:17	22
2. ZTE	14	9	3	2	31:12	21
3. DVSC	14	7	6	1	16:6	20
4. MÁV DAC	14	7	5	2	25:14	19
5. Dunaújváros	14	7	5	2	17:9	19
6. Oroszlány	14	6	4	4	26:18	16
7. Békéscs.	14	5	4	2	22:18	15
8. Bp. Spartac.	14	5	4	4	15:19	15
9. Kecskemét	14	5	4	5	23:20	14
10. Dorog	14	4	6	4	17:15	14
11. Várpalota	14	5	3	6	13:17	13
12. SZMTE	14	3	5	6	13:20	10
Pénzügyőr	14	2	7	5	11:18	11
14. Ózd	14	3	4	7	14:23	10
15. Szállitók	14	3	3	8	16:27	9
16. Volán SC	14	3	3	8	15:27	9
17. G.-MÁVAG	14	2	4	8	12:25	8
18. Pécsi B.	14	2	2	10	14:34	6

NB II. KELETI CSOPORT

KISTEXT—MGM Debr.	6:0
Debr. EAC—Bp. Építők	1:0
V. Láng—Gyula	1:0
BKV Előre—Szarvas	3:0
Bp. Postás—Budafok	4:0
Szoln. MÁV—Jászberény	4:1
Szeg. VSE—Kiskunhalas	0:1
Szegedi D.—Cegléd	1:1

1. Budafok	13	7	5	1	25:12	19
2. BKV Előre	13	6	6	1	21:9	18
3. Kiskunhalas	13	8	2	3	15:10	18
4. DEAC	13	7	2	4	20:11	16
5. KISTEXT	13	7	1	5	20:15	15
6. Szegedi D.	13	6	3	4	15:11	15
7. Cegléd	13	5	4	4	17:15	14
8. Bp. Építők	13	5	4	4	14:11	12
9. Gyula	13	3	6	4	21:22	12
10. Láng	13	3	6	4	19:20	12
11. Bp. Postás	13	4	3	6	15:22	11
12. Sz. MÁV	13	3	4	6	12:23	10
13. Szarvas	13	3	3	7	11:23	9
14. SZVE	13	4	2	7	14:21	10
15. MGM Debr.	13	4	1	8	15:29	9
16. Jászberény	13	3	2	8	11:20	8

NYUGATI CSOPORT

Szfv. MÁV Előre—KOMÉP	1:2
Olajbányász—Zalaeg. D.	1:1
Bauxitb. SE—Pécsi Ercb.	2:0
Füzfő—Pécsi VSK	3:2
Almásfüzitő—Bakony V	1:2
Pápa—Táncsics SE	4:1
Győri Dózsa—Ajka	1:0
Székszárd—Savaria	5:0

1. Székszárd	13	8	4	1	20:5	20
2. Pápa	13	6	4	2	20:13	16
3. Füzfő	13	6	3	4	18:14	15
4. Savaria	13	6	3	4	19:18	15
5. Bakony V.	13	5	4	4	16:11	14
6. Győri D.	13	6	2	5	19:16	14
7. Zalaeg. D.	13	4	6	3	16:21	14
8. PUSK	13	6	1	6	20:16	13
9. Pécsi Ercb.	13	5	3	5	13:11	13
10. Olajbányász	13	5	3	5	16:16	13
11. Ajka	13	4	5	4	11:15	13
12. Táncsics SE	13	4	3	6	17:19	11
13. KOMÉP	13	4	3	6	10:14	11
14. Szfv. MÁV	13	3	4	6	12:17	10
15. Bauxitb. SE	13	3	4	6	11:17	10
16. Almásfüzitő	13	3	3	7	10:25	6

ESZAKI CSOPORT

Leninváros—Nyíregyháza	0:1
V. Ikarus—Kossuth KFSE	0:3
Rakamaz—Salg. KSE	2:1
Kazinéb.—Kisterenye	1:1
Nagybátony—V. Izzó	0:0
Miskolci VSC—BVSC	3:1
Gyöngyös—Esztergom	2:3
S.-újhely—Vác	1:2

1. MVSC	13	8	3	2	23:10	19
2. Nagybátony	13	4	7	2	20:11	15
3. Izzó	13	4	7	2	20:13	15
4. Nyíregyháza	13	6	3	4	12:7	15
5. Kazincbarc.	13	6	3	4	19:16	15
6. Leninváros	13	5	3	5	16:16	15
7. KKFSE	13	4	6	3	13:11	14
8. BVSC	13	6	1	6	22:22	13
Vác	13	3	7	3	14:14	13
10. Ikarus	13	4	4	5	17:22	12
11. Kisterenye	13	3	5	5	17:18	11
12. S.-újhely	13	2	7	4	13:15	11
13. Esztergom	13	5	5	5	17:23	11
Gyöngyös	13	5	1	7	17:23	11
15. Rakamaz	13	4	6	19:26	10	10
16. Salg. KSE	13	1	6	6	11:23	8

Felfüggesztett büntetés

A Bp. Honvéd elnöksége a labdarúgó-szakosztályt javaslatára 1972. június 30-ig felfüggesztette a Kocsis Lajossal szemben nyáron hozott fegyelmi büntetést. Az indoklás szerint a válogatott játékos magatartása az elmúlt hónapokban jó irányban megváltozott.

BP. HONVÉD—KOMLÓ 0:0

A tiszta kékbén játszó, technikás vidéki csapat sokáig egyenrangú ellenfele volt a piros-fehéreknek. Bár a Honvéd, főleg a jobb oldalon, több veszélyes támadást vezetett, a balsők hibáztak. A másik oldalon Bicskeinek is több meleg helyzetet kellett védenie. A mérkőzés első igazi gólhelyzete a 7. percben a nagy lendületű feladó Szűcs előtt kínálkozott, de kétszer is hibázott.

A 32. percben Csepregi helyett Bódi, a 40. percben pedig a megsérült Kocsis helyett Vági jelentkezett játékra. Szünet után egyre inkább kidomborodott a hazaiak tudásfőlénye, a kapu előtt azonban az ő tudásuk is rendre csődöt mondott.

Az egész félidőt végigrohagdozták a piros-fehérek, de gólt nem sikerült elérniük. A 0:0-ás végeredmény a bányászcsapatra hízelgő.

Bp. Honvéd: Bicskei — Kelemen, Tajti, Molnár, Lukács — Tóth, Szűcs — Pusztai, Kocsis, Komora, Csepregi.

Komló: Ruus — Lazaridis, Kovács, Makray, Csordás — Horváth, Solymosi, Orsós — Bordács, Juhász, Bencsik.

VIDÉK—HÁZS 1:1

megkerülve, az úgynevezett rövid sarkba vágódott (1:0). Négy perccel később egyenlített az Újpesti Dózsa. Bene Tóthtól kapott labdát, a 16-os oldalvonalánál befelé cselezett, három ferencvárosi védőt is maga mögött hagyott, majd 10 méterről élesen vágta Géczy kapujába a labdát (1:1).

A 80. percben Fazekas lekopírozta Bene gólszerző alakítását, a Noskótól kapott labdát ügyesen átvette, kicselezte Juhászt és Kút, majd a ki-mozduló Géczy mellett 12 méterről hatalmas gólt lőtt a léc alá (1:2).

A mérkőzés nagy részében úgy látszott, hogy a Ferencváros győz. A második félidő közepétől azonban a ferencvárosiak kifulladtak a saját maguk által diktált nagy iramból, és ekkor a lila-fehérek már úgy játszottak, mint a bajnokság során már oly sokszor. Nagy rangadó volt!

Ú. Dózsa: Szentmihályi — Noskó, Maurer, Juhász P. — Dunai III., Horváth — Fazekas, Zámbo, Bene, Dunai II., Tóth.

Ferencváros: Géczy — Novák, Páncsics, Megyesi — Juhász, Bálint — Szőke, Branikoviés, Albert, Kú, Mucha.

VIDEOTON—MTK 1:1

A Videoton támadott többet, akciói veszélyesebbek voltak, elsősorban gyors belső-hármasa révén. A 16. percben Nagy II. tört ki a védők között, már csak Hajdúval állt szemben, aki ismét bravúrral, remek reflexszel hátrított.

Az érdekes mérkőzésen az MTK az első félidőben elsősorban szoros emberfogással, védelme megerősítésével törődött, elől csak Becsei és Mezei próbálkozott. A 33. percben mégis a kék-fehérek szereztek vezetést. Oborzil bukda-csolt át a védőkön, a 16-osról lőtt, és a labda a felső sarokban kötött ki (1:0).

A második félidőben megpróbált egyenlíteni a Videoton, ez már a 46. percben be-következhett volna (Wollek 20 méteres szabadrúgásából vagy Posch lövéséből), de csak a 88. percben sikerült Hartványi jóvoltából.

MTK: Hajdú — Török, Kanász, Csetényi, Csorna — Strasser, Kovács B. — Oborzil, Mezei, Becsei, Kunszt.

Videoton: Szabó — Posch, Kovács, Fejes, Mester — Hartványi, Szalmázy (Bodnár, 46. p.) — Wollek, Nagy II., Karsai, Csukovics (Burka, 56. p.).

VASAS—CSEPEL 0:1

Úgy indult a mérkőzés, hogy gólokkal győzhet a Vasas. Müller már a 2. percben a felső kapufát találta el 20 méteres bombájával, nem sokkal később Mencil lövését hátrította bravúrral Fatér. Ezután is csak egy kapura játszott a Vasas. A vendégek jóformán egyetlen épkézláb támadást sem vezettek. Mégis az első fél óra után csaknem megszerezték a vezetést. A 32. percben Bartos 10 méteres lövését Tamás nagy szerencsével, lábbal védte.

A második játékrész első negyedórája ugyanolyan Vasas-helyzeteket hozott, mint az első félidőben. Állandóan a Csepel 16-osának környékén pattogott a labda. Egy 14 méteres közvetett szabadrúgás után Farkas vágta a sorsfalba Mencil legurítását, majd Puskás elől tisztázott gólhelyzetben Sándor.

Már-már úgy látszott, hogy gól nélkül döntetlennel ér véget a mérkőzés, amikor a 82. percben Kalmár hajszálpontozott jobb oldali beívelését Csordás az elalvó Vasas-védők kíséretében fálmagasan a hálóba fejtette. (0:1).

Egy perccel a befejezés előtt még Puskás dr. ügyetlenkedett el egy kiegyenlítősi lehetőséget.

Csepel: Fatér — Molnár, Sándor, Hunyadi — Vellal, Rottenbiller — Kalmár, Varga, Bartos (Takács, 73. p.), Gulyás, Csordás.

Vasas: Tamás — Török, Fábán,

Vidáts, Ihász — Mencil, Kovács — Puskás dr., Müller, Farkas, Váradi B.

EGYETÉRTÉS—RÁBA 1:1

Langyos mezőnyjáték jellemezte az első percekét, és mégis a 6. percben már rezgett a vendégcsapat hálója.

Katona—Karába—Nell—Siklósi—Szuromi volt a labda útja, amikor Siklósi 28 méterről került lövőhelyzetbe, s az elmozdult Deveseri mellett a kapu bal oldalába lőtte az Egyetértés első gólját (1:0).

Almos játék után a második félidőben, az 54. percben született meg a görökiek egyenlítő gólya. Somogyitól Póczik kapott labdát, a fedezet közepén nagyszerűen kicselezte Szántait, majd Józst, és 12 méterről lőtte a labdát a hálóba. (1:1).

Egyetértés: Varga — Galambos, Józsa, Sövényi — Szántai (Halápi, 60. p.), Nell, Siklósi — Karába, Szuromi, Welmper, Katona (Straub, 80. p.).

Rába: Deveseri — Pozsgai, Orbán, Kiss, Izsáki — Nagy, Póczik — Stolcz, Somogyi, Korsós, Péntzes (Horváth I., 46. p.).

TATABÁNYA—DVTK 4:1

A diósgyöriek célja mindvégig a védekezés volt. Az első félidőben sikerült megtörniök a bányász támadásokat, szünet után azonban a feljavult Tatabánya támadósora már többször átjárt a védőfalat, és biztosan győzött.

Tatabánya: Rothermel (Csepocz 68. p.) — Kovácshegyi, Kovács I., Horváth I. — Lódi, Laczkó — Szabó, Takács, Kómúves, Horváth, Tóth.

Diósgyőr: Hódi — Oláh (Szanyó, 73. p.), Salamon, Hajdú — Petercsák, Hajas — Udvaré (Druzsán, 23. p.), Kendi, Mikula, Horváth, Görgei.

Szemüveget a nézőnek

Vajon volt-e joga a tizenegyes visszavonásához a bírónak az Egyetértés—Ferencváros mérkőzésen, és nem kellett volna-e megpróbálkozni a mérkőzés végjátékával? — Ilyen és hasonló kérdéseket kapott szerkesztőségünk a félbe szakadt meccsel kapcsolatosan.

A szabályok szerint a játékvezetőnek módjában áll visszavonni, illetve megváltoztatni az ítéletét — ha azt még nem hajtották végre. Az Egyetértés—Ferencváros-mérkőzésen a bíró tizenegyet ítélt a Ferencváros javára, majd az Egyetértés-játékosok kérésére konzultált a partjelzővel, és ezt követően visszavonta a büntetőt, majd lesmiat szabadrúgást adott az Egyetértés javára.

Ha a játékvezető megvárja a büntetőrúgás végrehajtását, és abból gól esik, akkor a gól érvényes — visszavonhatóan. A játékvezető ott követte el a hibát, hogy nem figyelt föl a partjelző intésére, vagyis arra, hogy Albert leshelyzetben kapta a labdát, csak azt látta, hogy a ferencvárosi csatár a védők a büntetőterületen szabálytalanul szerelik. Ha figyel a partjelzőre, elkerülhette volna a kínos incidens.

A mérkőzést viszont kötelessége volt félbeszakítani. A Magyarországon érvényes szabályok előírják, hogy ha a játékvezetőt vagy a partjelzőt tettesleges inzultus éri (megütik, megdobják, leköpik), a bírónak azonnal le kell fűjnia a meccset. A nemzetközi szabályok, tehát a külföldön érvényes gyakorlat szerint a döntés joga a játékvezetőé, neki kell megítélnie, vajon az adott körülmények között folytatható-e a mérkőzés.

A bolgár csapat kiesett a versenyfutásból

Még közelebb jutott a magyar csapat a negyeddöntőhöz

Franciaország—Bulgária 2:1

A második félidőben fokozódott a játék irama, és akár csak az első félidőt, ezt a játékterület is a bolgárok rohamai vezették be. Az 54. percben a kapura törő Petkovot a francia védők a büntetőterületen csak szabálytalanul tudták szerelni. A vitathatatlan 11-est Bonev élesen a jobb sarkba vágta (0:1).

A francia csapat, miután most már valóban nem volt vesztenivalója, határozottan jobban kezdett játszani, és teljesen átvette a játék irányítását. A 63. percben baloldaltól beívelt szögletből Ravelli Lech elé fejtette a labdát, aki 10 méterről a léc alá vágta (1:1).

A francia csapat jobban bírta erővel és több helyzetet teremtett, mint ellenfele. A 86.

percben a jobbszélső Blanchet lövését Filipov elvetődve csak kiütni tudta, és berohanó Loubet közelről megszerezte csapata győztes gólját (2:1).

A mérkőzés előzményeit tekintve, az eredmény meglepetés. A francia csapat nyugodtabban, a kapott gól után folyamatosabban és átgondoltabban játszott, mint a bolgár együttes. Helyzetei alapján győzelme megérdemelt.

Ezzel a bolgár együttes kiesett a versenyből, míg a francia válogatottnak Szófiában négy gól különbséggel kell győznie a visszavágón, ha az első helyre akar kerülni. Vagyis 4:0, 5:1, 6:2 s ehhez hasonló arányban. (Egyenlő gólkülönbségnél a több szerzett gól számít.)

Kizárták a Panionioszt az UEFA Kupából

Súlyos fegyelmi büntetések

Az UEFA fegyelmi bizottsága — a Borussia Mönchengladbach—Internazionale BEK-mérkőzés ügyében hozott határozat után — újabb kemény büntetéseket hozott. A Panioniosz görög együttest, a Budapesten az FTC ellen mutatott spontszerűen játéka és fegyelmezetlensége miatt kizárták az UEFA Kupa mérkőzés-sorozatából.

Közönségének sportszerűtlen viselkedése miatt 5000—

5000 svájci frank pénzbüntetéssel sújtották a St. Etienne, a Real Madrid csapatát, 3000—3000 frankkal az Atletico Madrid és a Shelbourne csapatát.

Mario Corsót, az Inter válogatott játékosát — aki a Borussia elleni mérkőzésen a játékvezetővel szemben viselkedett sportszerűtlenül, 1972. december 31-ig eltiltották minden nemzetközi kupamérkőzésen való részvételtől.

Újvidéken nem ment...

Klampár Tibor egy év leforgása alatt hat nagy nemzetközi asztalitenisz-versenyt nyert meg, a hetedik nem sikerült...

A férfi egyes negyeddöntőjével folytatták a jugoszláv nemzetközi asztalitenisz-bajnokságot, és valamennyi találkozó érdekesnek ígérkezett. Számunkra természetesen leginkább a Klampár és Secretin mérkőzés.

A 18 esztendő magyar játékos, ha nehezen is, de megnyerte az első két játszmát, a harmadikban azonban bátortalan lett, ütése nem jöttek be, s noha később az ötödik, döntő játszmában 7:7-ig együtt haladt ellenfelével, a végén vesztett.

Kora délután mintegy négyezer néző előtt kezdődött meg az öt döntő. A korszak az első órában elég sokat elégedetlenkedett, mert Kisházi és Alexandrá találkozája nem volt színvonalban kielégítő. De annál nagyobb attrakció lett a férfi egyes döntője, amelyben a világbajnok Bengtsson és az új csillag, a francia Secretin találkozott.

A döntők így következtek: női egyes: Alexandru—Kisházi 3:2 (—9, 23, —16, 11).

Színház Képzőművészet zene irodalom Film

Palló Imre nyolcvan éves

A szigeti sötányon Kodály Zoltán szobránál

Nyolcvan esztendő... Csakugyan annyit? Amikor köszöntésére érkeztem, egyenes hátú, büszke tartású, ma is szép szál férfi fogad, szája körül a jól ismert kedves mosoly, szemében az örökké huncut fények. Palló Imrénél egyik varázsa éppen az, hogy az évtizedek múlásával, minden viharon át megmaradt annak a Palló Imrénél, akinek nagyszerű emberségét, legendás híru jószágát, okos elmeességét és az élet kis és nagy dolgaiban egyaránt biztos ítéletét és... lántoríthatatlanságát mindig annyira szerettük: Amikor azt kérdezem tőle, hogy vállalja a nyolc évtizedet soknak érzi-e, vagy kevésnek, azt feleli, mindenekelőtt csodálkozik rajta. Csodálkozik, hiszen szemmel láthatóan semmi köze hozzá, az évek tőle függetlenül peregnék sebesen, s ő nem érzi súlyukat. Jó a természete, mert em-

lékezetében csak az örömet, csak a szépet őrizte meg, a rosszat, a keserűt gyorsan kiveti magából. Így hát a megtett úton nem fáradt el, s ha visszatérek nagyon kevésnek, kurtának látja.

A különbség csak az, hogy 1967-ben, amikor ötvenéves operaénekesi jubileumát ülte, megfogadta magának, hogy énekre többé nem nyitja ki száját. Bölcsessége diktálta ezt is: azt mondja, nem akarta megvárni, amíg a közönség küldi el. Diadalmas operai pályáján a magyar és az olasz szerepek megformálásával érte el a legnagyobb sikereket, de például megrendítő Kurwenálját a Trisztán és Izoldában és Wolfram Esthajnal csillagdalát a Tannhäuserben sem felejtjük el soha.

S amit Bartók és Kodály pályakezdetésének hőskorában és a későbbi évtizedekben tett két nagy komponistánk műveinek megértéséért, népszerűsítéséért az már nemcsak az ének-művészet, hanem az új magyar zenetörténet lapjaira is kívánczok. Palló Imréről nemegyszer mondták már el, hogy nálánál senki sem énekel szebben magyar népdalt. Kodály Zoltán a Magyar Népzene tizenegyedik füzetét így dedikálta neki: „Imrém, vegyük fel az elejtett fonalat, és kezdjük elől...” Az „elejtett fonat” arra vonatkozik, hogy az előző füzet megjelenése óta hosszú évek teltek el. Mert az ő közös munkájuk fonala, amíg Kodály Zoltán élt, soha meg nem szakadt. Hány, de hány művének, dalának bemutatása fűződik Palló Imre örök érvényű bemutatásához. A Háry Jánost pedig egyetlen az ő testére, hangjára, lelki alkataira írta-szabta! A többi nagy műről nem is szólva.

Manapság sokat beszélünk, írunk Bartók és Kodály hiteles megszólaltatásának továbbadásáról. Arról, hogy a felnövekvő új nemzedéket itthon is, külföldön is az élő tanúk, az egykori munkatársak, jó barátok, tanítványok tanítsák meg arra, ami bennük Bartók és Kodály szelleméből, az írott kottafejek mögött megmaradt. Nos, mindez Palló Imre művészi útmutatása nélkül el sem képzelhető. Vajon kérdezik-e és kéri-e őt eleget és eleget, hogy magarázza el mindazt, amit úgy hiszem, napról napra önmagának is oly nagy gyönyörűséggel felidéz.

„Életemet egy nagy erdő közepén szerettem volna leélni, de erdőbe, sajnos, nem építettek operát”. Így fogalmazza meg indulását és érkezését a széklei havasok tövében született egykori önmagát, a falusi gyermeket, és aki később lett, a világhírű énekest. A gyerekkor, a szülőföld ma is elevenen él gyönyörű, izes magyar beszéddel. Hogy megint csak Háry Jánosra vagy akár a János vitézre emlékezzünk: hozzá hasonló szép prózát mondó énekes aligha akad a magyar opera színpadán.

A kilencvenéves

PICASSO. Ez a hét betű: több mint egy művész neve. És több a modern művészet kulcsszavánál is. Valahogy úgy asszociálják hozzá a festészet fogalmát, mint Tolsztoj nevéhez az irodalmat, Beethovenéhez a zenét.

Festő, grafikus, szobrász, kerámikus. Kilencvenévesekről úgy szoktak mondani: volt. Akkor is, ha még él a művész. Pablo Picasso az utóbbi tizenhárom hónapban kétszáz művet alkotott! Éjszakánként felkel, hogy fessen vagy rajzoljon.

ÚJ KÖNYVEK

Hegedűs András: LEGKEDVESEBB ÍRÓM

Hegedűs András legkedvesebb íróinak portréit rajzolta meg fiatal olvasók számára. Olyan írókat mutat be könyvében, akik elsősorban az ifjúság számára írtak maradandót (Andersen, Verne, Grimm testvérek, Benedek Elek, Cooper stb.), vagy akik egyéb irodalmi munkásságuk mellett egy-egy ma már klasszikusnak számító művel gyarapították az ifjúsági irodalmat. A gazdagon illusztrált könyv olvasmányossága mellett tankönyvnek is kiváló, hiszen a szegedi professzor az ifjúsági irodalom harminc világirodalmi reprezentánsának életéről, munkásságáról szinte mindent elmond, amit a középiskolában megkövetelnek.

Kedves ráadás a kötet végén azoknak a ma élő vagy a közelmúltban elhunyt magyar íróknak a bemutatása, akik legalább két kötettel gyarapították ifjúsági irodalmunkat.

Gerő László: A BUDAI VÁR

A legújabb összefoglalás fővárosunk egyik jellegzetes, hangulatos emlékegyütteséről, a budai Várról nyújt tájékoztatást. Gerő László, a kitűnő szakember irányításával Budavárának középkori, török-barokk, klasszicista fejlődését, betelepülését, ismerheti meg a hazai érdeklődő és a külföldi turista. Az utóbbiak számára készült négy nyelvű ismertetés és a művészeti fotomelléletek nagyban növelik a reprezentatív kötet értékét.

Alexander Werth: OROSZOROSZÁG NAGY HÁBORÚJA. (1941-1945).

A Werth egyszerre angol is, meg orosz is. 17 éves volt, amikor szüleinek együtt elhagya szülővárosát, Petrográdot, és a II. világháború idején tért vissza a Szovjetunióba, a BBC orosz anyanyelvű, de angol gondolkodásmódú tudóstíjakként. Ez a kettősség határozza meg Werth könyvét — a Nagy Honvédő Háborút a születt orosz szenvedélyvel szemlélve, de az angol liberális-demokrata felfogás szemszögéből ítélt meg, és a szűkszárv, lényegre törő, a „színes” részletekkel racionálisan bábó, intellektuális újságírás stílusában írja le. A könyv nem hadtörténet (bár részben a magyar néphadsereg kiadójának gondozásában jelent meg), hanem tulajdonképpen egy több mint félezer oldalas riport az akkori öt év körülről szemlélt eseményeiről.

A megszállhatatlan háborús és partizánregény, napló, emlékirat, a Nagy Honvédő Háború történetének hatalmas kötetel vagy a háború előzményeit részletező Nyekrics-könyv, az „egy történet...” után is feszült figyelemmel kell Werth könyvét olvasni. Nem mintha új adatokat közlne, vagy például Ehrenburg memoárjainál érdekesebbül vagy költőibb stílussal találkoznánk benne. De Werth hallatlanul lényegre törő: semmit nem mond el kétszer — az angolok szerint ha tudni akar az, aki többször közt mondandóval — és sehol sem

Lirai film megy a tévében

Feleség: — Édes fiam, ezt a filmet szeretném nyugodtan, mondhatnám zavartalanul végignézni, miáltal igen lekötőleznél, ha ma kivételesen tartózkodnál szellemes és magvas megjegyzéseid megtételétől.

Férj: (hatalmasan meglepődve) — Öregem, ezt nekem mondd, amikor én még soha, egyetlenegybe sem szóltam bele?

Lirai film: (Ettől függetlenül megkezdődik. Zengő madarak, kócos felhők, miegyebek.)

Férj: (lelkese örömmel) — Nahát, ezt a marhaságot éppen ma adják harmadszor.

Feleség: (valamivel már boldogtalanabb, mint az elején) — Könyörgök, még nem adták, pedig nagyon szép film, és engem special érdekkel.

Férj: (teljesen értetlenül) — Ki zavar a nézésben, szívem?

Lirai film: (szereplő nő félórája rohan a férfi felé, szereplő nemkülönben a nő felé, zene vágtatva crescendó irányába).

Feleség: (kezd könnybelábadni) — Milyen megható...

Férj: (érdeklődve ásit) — Aha, szép... Most jön majd a vicces vonat a tehennel.

Feleség: (magában százig számlál) — A vicces vonat a tehennel nem ebben van, Gyula! Ebben szerelem van helyette.

Férj: (pillái egyből lepuhnyodnak) — Pompás. Az ilyeneket én mindig is kedveltem. (Igen dallamosan s változatosan horkol.)

Feleség: (vad szenvedéllyel ébresztgeti) — Nem kívánna inkább odakünn ledőlni egy küssé? Amíg én ezt a filmet megtekintem?

Férj: (jogos sértődéssel) — Milyen helytelen így rángatni bárkit is, amiért egy pár pillanatig ohihenteti a szemét. Úgy látszik, te elszundítottál egy küssé. Én viszont az-

alatt is megállás nélkül a filmet néztem. Éppen most ment ki a kéményseprő.

Feleség: (üveges szemekkel) — Ebben a filmben nincsen kéményseprő!

Férj: — Ha nincsen, akkor tudom mi a baj, túl sejtére van állítva, azért nem látod jól, de én most mindjárt szétszedem, és...

Feleség: (lehetséges, hogy kissé hangosan kiáltozik) — De nem most, hanem majd a meccs alatt, jó?

Férj: (feléled) — Tényleg, nem tudod, hánykor kezdődik? Ugy-e nem zavar, ha szép halkán felcsavarom a villanyt?

Lirai film: (a Nő végre elérte a Férit, a Féri végre elérte, amit akart, zene lihegve elérte a fortissimót).

Feleség: (meghatottan) — Mmmmm...

Férj: (meghatottan) — Nem ültél rá véltlenül a rádióműsorra?

Feleség: (teljesen csüggedten) — Legalább a végső búcsújukat ne zavarnád!

Lirai film: (Nő és Féri félórája zokognak, zenekar a harmadik gyászindulót húzza).

Férj: (szokása szerint felvidul tőle) — Milyen idétlen ez a pasas. Mi? Meg ez a csámpos, ásatag nő is! Csak bömbölni bírnak, holott, tudod, mit tennék az ő helyükben? (megmondja).

Feleség: (boldogtalanul) — Úgy-e, pedig mennyire nagyon megkértelek.

Férj: (figyekszik) — Nagyon jó a filmben az önmegvalósítás, a mélység meg a többi hasonló... Lesz vajon valami érdekes is, vagy végig csak így nyavalyognak?

Feleség: (meki már minden mindegy) — Nem tudom, de engem már nem is érdekel.

Férj: (nagylelkű, úgy, hogy megbocsát neki) — Na látod, én tudtam, hogy csakeskaság lesz, csak nem akartam elvenni a kedved tőle.

G. Sz. J.

Vigyázzatok Verára

Nemrég érdekes sporteseményről tudósított a televízió: a Bp. Spartacus cselgáncsozó bemutatót tartottak a színészeknek. Sok érdekes fogást láthattunk, olyanokat, amelyeket a kalandfilmek szereplőitől kívánnak meg a rendezők.

Az önvédelmi rész bemutatója Polyák József volt, aki azóta a kaszkadőr- és a dublőr munkák vezetője.

Mind több olyan filmet, tévéprodukciót forgatnak nálunk — mondja —, amelyben mindenféle veszélyes mutatvány, jelenet látható, sok ugrás, verekedés. Ez a munka sokáig gazdátlan volt. Most a csoportomban nyolc lovas és nyolc cselgáncsozó van, tehát, ha bármilyen feladatot kell ellátni, az arra legmegfelelőbb ember rendelkezésre áll.

Mit kell tudniuk a csoport tagjainak?

Valamennyitüket vizsgáltattam. Egyikük — például — elsőosztályú cselgáncsozó: tud kocsi és motort vezetni, táncol, vív, úszik, lovagol, érti a botvívást, magasból ugrik-eszik, verekszik, ijjal ló, s ha kell, lórlól is hajt lovas kocsi.

A legutóbbi veszélyes feladat?

A Borsban 60 kilomé-

terrel futó kocsi tetején kellett verekedni, s 40 kilométeres sebességű vonatra hídrol leugrani.

Csak férfiakkal dolgoznak?

Van a csoportban négy nő is. Artisták. Majdnem mindent tudnak, ugyanúgy, minő a férfiak. Legutóbb például, egy külföldi produkcióban, zajló jégen ugráltak át a folyón.

Mindig ilyen jellegű munkát kell vállalniuk?

Vannak veszélytelenebb feladatok is. Nemegyszer példák kell megtanítani néhány fogásra, hatásos formára, ha a szerep valamelyik filmben vagy színházi előadásban speciális felkészülést kíván. Venczel Vera például ragyogóan megtanult cselgáncsozni, mert kellett egy szerepében, vagy a nemrég bemutatott magyar filmben, a Reménykedőkben Garas Dezsőnek és Bárdi Györgynek van néhány kemény jelenete: jól helybenhagyják egymást, szükségük volt a fogásokra. S megvallom: a tanítványok teljesítményét majdnem olyan izgalmasan vizsgálom, mintha az ember magát látja zuhanni több emelet magasságból...

4x47 crossword puzzle grid with numbers 1-93.

VÍZSZINTES: 1. La Rochefoucauld francia moralista egyik aforizmája (folyt. a függ. 1. sz. a.). 11. Afrika pusztján élő kecses mozgású állat. 18. Egykori nép Bretagne-ban. Walesban, Skóciában, és Írországban énekel a leszámazottal. 19. Az egyik arab köztársaságba való. 20. Mozdony teszt. 21. Patrícia, röviden. 23. A gimnázium is. 24. Athéni államférfi és költő (idegen helyesírással). 25. Számodra. 26. Savoyai... (osztrák hadvezér). 27. Elynyújtó ütőkösz. 29. ... helyzetben van (kivételes előnyökét élvez). 31. Ismeri a kijáratot. 33. ... Fitzgeraldd. 34. Latba... 36. Egy híres Söphla. 37. Mondd csak gyorsan! 38. NB I-es labdarúgócsapat betűi. 39. Megkönyvezi valami elvesztét. 41. Gyakori műanyag. 43. Borítókő. 44. Saját magad. 45. Csattogtatja csőrét a golya. 47. Az NDK MTI-je. 48. Járom, de nem ezt a kerek erdőt! 50. Kel betű. 56. Rámutatás valakire, 2 szóban. 57. ... France. 58. A tea idegen neve. 59. A színpadon életre keltő. 60. Fordított mutatószó. 62. Hegyeshalonnál is van. 64. Felsőruhának való anyag. 65. Több magyar királyné neve volt. 66. Henger felel. 67. Előbb, vagy utóbb, de diadalt arat. 70. Szíriai város. 72. IRA. 73. Lovacska. 74. Bérkategóriába „helyez”. 76. A karamból kihajt. 80. ... Ben (a londoni parlament toronyórája). 81. Vizes is van. 82. Nem hagyja kialudni a tüzet. 84. Ami ilyen, hamar befejeződik. 86. Pesti variáció. 88. Nem várjuk, mégis eljön. 89. Ilyen nép volt a honfoglaló magyarság. 90. Evkönyv, krónika. 92. Fájdalmas okoz. 93. Ióniád az ókorban.

FÜGGŐLEGES: 1. A vízsz. 1. sor folytatása. 2. A kulcslyukon be-benéz. 3. Megvásárolták. 4. GTO. 5. ... kakas (a franciák nemzeti jelképe). 6. Arzén. 7. A „Zord idő” írójának névjelje. 8. Peréről ismert francia városka. 9. Ózd melletti község lakója. 10. Sziciliában élt görög költő. 12. Januárban (névelővel). 13. ... szó (panaszkodás). 14. Békési község. 15. Széles csónak. 16. Levéltávirat. 17. A levelesz szükséges. 21. Ide való volt Gvadányi híres nótáriusa. 22. Felőlem. 25. A Malaj-szigeteken honos növény. 26. Helyesnek tartó. 28. Szilárdít. 30. Becézett térfinév. 32. Oranang. 34. Más a Rózsadombon és más az asztalon! 35. Páfrány ujjú patás állat. 39. Zell am... (gyógyhely Ausztriában). 40. Kettőzve: jó húsban levő. 42. A távoli múltból való. 45. A népvándorlás korában ételek. 46. Végéhez ér. 48. Somogyi községbe való. 49. Romániai bányaváros a Szőrény-érchegeységben. 51. Ránéba szed, fegyelmel. 52. Ajánl. 53. Talált tárgy, amelyet senki sem vesztett el. 54. Becézett női és férfinev. 55. Etelka. 61. Ariát énekelnek róla az egyik operában. 63. A ló hátának kidomborodó része. 64. Tarka színű madár. 66. Kuba fővárosa. 68. Otódik... (tölölgéses személy). 69. Megbocszul (meg...). 71. Híres békéscsabai nyomdász- és könyvkiadócsalád. 75. Dél-amerikai háziállatként is tartják. 77. Deszkát fűrészelnek belőle. 78. Hervé operettje. 79. Majomfajta. 83. Szakadék a Visegrádi-hegységben. 85. ... Haag (hollandi város). 87. Mialatt. 87. Indulatsz. 90. Sport Club.

Beküldési határidő: 1971. november 27.

Európa valamennyi fővárosának közös érdeke a béke és a biztonság

Huszonegy főváros képviselőinek megbeszélése Budapesten

Budapest Főváros Tanácsa és a főváros lakossága 1972—1973-ban emlékezik meg a korábban önálló három Dunaparti város, Óbuda, Buda és Pest egyesítésének, nanzák egységes fővárosává nyilvánításának századik évfordulójáról.

A centenáriumi megemlékezések kapcsán a fővárosi tanács budapesti találkozója hívta Európa fővárosainak vezetőit 1972 őszére. A tervezett találkozó előkészítéseként 24 európai főváros képviselőjének részvételével megbeszélést tartottak.

A megbeszélés résztvevőit Szépvölgyi Zoltán, Budapest Főváros Tanácsának elnöke üdvözlölte. Utalt az európai fővárosok sokoldalú együttműködésének jelentőségére. Kiemelte, valamennyi főváros közös érdeke, hogy békében és biztonságban fejlődjen. Budapest Főváros Tanácsa — hangsúlyozta Szépvölgyi Zoltán — nagy jelentőséget tulajdonít az európai fővárosok közötti bizalom alapuló gyümölcsöző együttműködésének, mert összhangban levőnek tekinti lakossága érdekeit és az európai népek békére, biztonságára irányuló törekvéseit.

a népek barátságának eszméjével.

Az üdvözlő beszéd után Hantos János, a fővárosi tanács elnökhelyettese tájékoztatta a résztvevőket a találkozó megrendezésére vonatkozó javaslatokról. A tanácskozáson felszólalt Andorra la Vella, Ankara, Athén, Bécs, Belgrád, Berlin, Bern, Bukarest, Hága, Helsinki, Koppenhága, Lisszabon, London, Madrid, Monaco, Moszkva, Oslo, Párizs, Prága, Róma, Stockholm, Szófia, Varsó képviselője.

A megbeszélés alapján alakul ki a találkozó végleges programja. A jövő évi találkozó Budapesten Főváros Tanácsának elnöke az európai fővárosok együttműködésének lehetőségéről tart bevezető előadást. Ezt követik a résztvevő fővárosok vezetőinek előadásai. A részt vevő fővárosok képviselői elhatározták, hogy a találkozó témájához kapcsolódó, saját fővárosukat bemutató közös kiállítást rendeznek Budapesten.

A kétnapos találkozó — amely Hantos János zárszavával ért véget — szívélyes, baráti légkörben zajlott, eredményesen fejezte be munkáját.

Kooperációs lehetőségek az olefin-programban, a kálisóbányaszatban, a személygépkocsi-gyártásban

Dr. Timár Mátyás a magyar-NDK együttműködési bizottság üléséről

Dr. Timár Mátyásnak, a Minisztertanács elnökhelyettesének vezetésével hazaérkezett Berlinből a magyar-NDK gazdasági és műszaki-tudományos együttműködési bizottság 10. ülésénél részt vevő delegációjának.

Dr. Timár Mátyás a tárgyalásokról elmondta a többi között, hogy a mostani tárgyalások újabb lehetőségeket tartak fel az együttműködés fokozására. Főleg a fogyasztási cikkek fokozott cseréjéről tárgyaltak.

— Hasznos műszaki együttműködést alakíthatunk ki például az olefin-program megvalósításában — hangzott a Minisztertanács elnökhelyettese. — Az együttműködés mindkét fél számára hasznos lehet. Egyéb vegyipari termékkel kapcsolatban is felmerültek a kooperációs lehetőségek.

Előrehaladást sikerült elérni azokon a tárgyalásokon, amelyeknek célja, hogy Magyarország bekapcsolódjék az NDK kálisóbányaszatának fejlesztésébe. A gépekért cserébe kálisót kapnánk.

Jelentősek a személygépkocsi-gyártás kooperációját szorgalmazó tárgyalások is. Szó van arról, hogy az NDK, Csehszlovákia és Magyarország együttműködne gépkocsi-gyártásban: alkatrészeket szállítanánk és személyautókat kapnánk cserébe. Ez természetesen sokéves program.

Szó volt a műbörgyártás közös fejlesztéséről is. Továbbá arról, hogy lehetőségeinkhez képest gabonát szállítanánk az NDK-ba. Elmondta még a Minisztertanács elnökhelyettese, hogy járt az egyik autógyárban, ahol 250 magyar fiatal dolgozik.

Felavatták hazánk első polietilén gyárat

Felavatták a Tiszai Vegyikombinát ötödik nagy termelőüzemét: a polietilén gyárat. A Tisza-parti nagyüzemben a festék-, a nitrogénműtrágyakészítés, továbbá a vegyipari gépgyártás és a műanyag feldolgozás mellett már olyan műanyagot is készítenek, amelyet hazánkban eddig még nem állítottak elő. A mintegy 2,5 milliárd forint felhasználásával épült új gyár két nagy egységből áll: az etilénüzemből, amelynek terveit és berendezéseit a Szovjetunió szállította, és a polimer üzemcsoportból, amelynek technológiáját és receptúráját az angol ICI cégtől vásárolták.

Az új gyárban évente 24 000 tonna polietilén-granulátumot állítanak elő. Ennek jelentős részét a kombinátban dolgozók fel: különböző fóliatípusokat, korszerű műanyag zsákokat, háztartási és műszaki cikkek készítésére belőle.

Az avatási ünnepségen mondott beszédében dr. Ajtai Miklós megállapította: a Tiszai Vegyikombinátban szinte már hagyomány, hogy a Nagy Októberi Szocialista Forradalom évfordulóhoz jelentős gazdasági események is kapcsolódnak. Részletesen szól a gyár

fejlesztésének történetéről, majd a negyedik öt éves terv új, nagy beruházásáról, az olefin-programról beszélt.

— A magyar-szovjet olefin-egyezmény lehetővé teszi — mondotta —, hogy együttes erővel gazdaságosan működtethető nagyüzemet hozjunk létre, az építés üteme gyors legyen és a nagy összegű befektetéseket valóban koncentráltan használjuk fel. Ez csak az integráció révén lehetséges, enélkül meghaladná erőnket. Az olefin-egyezmény a gazdasági célok mellett a Szovjetunió és Magyarország egyre mélyülő, igaz, testvéri barátságát is jelképezi.

Az ünnepi beszéd után kitüntetések adtak át a polietilén gyár építésében és szerelésében kitűnteknek, majd a vendégek megtekintették a termelőüzemet.

A Műm 202. Madách Imre Szakmunkásképző Intézetet átadták rendeltetésének Gödöllőn. A Ganz Árammérőgyár szomszédságában épült iskola 10 tantermében 1100 fiatal sajátíthatja el tizenegy — többségében vasipari — szakma fogásait.

Gyógyszertervek

Gyógyszergyáraink a negyedik öt éves tervben több mint 70 százalékkal növelik termelésüket. A következő öt évben 35 százalékkal emelik exportjukat a szocialista országokba és 90 százalékban a tőkésországokba. A megvalósítás módjáról dr. Csákvári György, a Magyar Gyógyszeripari Egyesülés elnöke adott tájékoztatást.

A következő öt évben több mint négy milliárd forint értékű beruházással korszerűsödnek gyógyszergyáraink. Az itthon jelenleg forgalomban levő több mint ezerféle gyógyszert különféle korszerű, hatásos készítményekkel cserélik fel. A kutatólaboratóriumokban új gyógyszereket állítanak elő. A külföldön már kikísérletezett gyógyszerek előállításával a hazai kutatók nem foglalkoznak, hanem megvásárolják a licenceket a svájci, osztrák, szovjet és NSZK-beli cégektől. Jelenleg kétszer annyi szabadalmat adnak el külföldre, mint amennyit vásárolnak. A magyar egészségügy igényének 95 százalékát hazai termelésből elégítik ki. Jelentős importot takarítanak meg a növényvédők szerek gyártásával. Régi hagyományait újította fel a Kőbányai Gyógyszerárúgyár, amikor megkezdte a kozmetikumok előállítását. Ezzel a szépitőszerek új típusát, a gyógyító kozmetikumokat akarja elterjeszteni.

Búzavetés szántás nélkül

Az egész világon kísérleteznek a szántás nélküli búzavetéssel. Tavaly például a tanakajdi Proletár Hajnal Tsz-ben 43 hold búzát vetettek így, és hektárra átszámítva 34,9 mázsa átlagtermést takarítottak be.

A speciális agrotechnikát igénylő, szántás nélküli vetéssel amellett, hogy idő és munka takarítható meg, növelni lehet a termésátlagokat. Az idei őszön már mintegy 100 holdon tették fölbe a búzát közvetlen vetéssel, szántatlan talajba.

A pszichológus kérdez

Nemrég kezdte meg működését a Volán Tröszt pszichológiai állomása, amely a fiziológia, a pszichológia és a szociológia legkorszerűbb eredményeinek alkalmazásával küzd a közúti balesetek csökkentéséért. Az állomás foglalkozik az új dolgozók alkalmazásának vizsgálatával, a gépkocsivezetők alkalmassági fokozásának elvégzésével, a balesetek és a feltűnő módon ismétlődő szabálysértések okainak elemzésével, a gépjárművezetők munkakörülményeiből eredő baleseti tényezőkkel az ember és a gép kapcsolatának kutatásával. Az orvosi vizsgálatok mellett az állomás munkamódszere a műszeres, a kérdőíves és a beszélgető jellegű lélektani kutatás is.

A Budapesti Fehérnemű Szövetkezet

BUDAPESTI telephelyeire

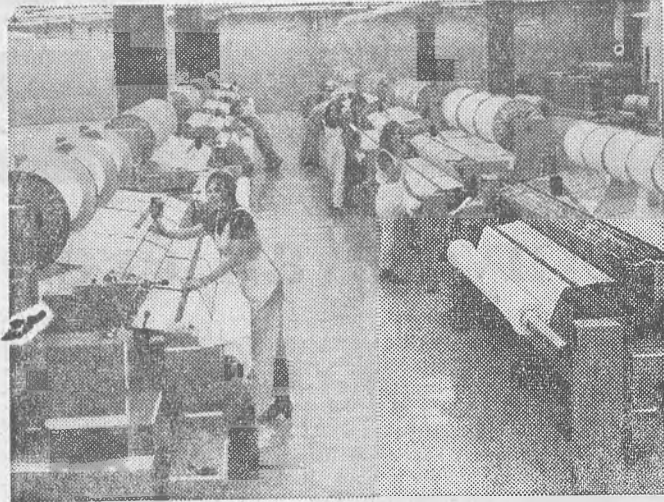
betanított

és szakmunkás női varrónőket felvesz.

A szövetkezet telephelyén egy műszak van. 44 óráss munkahelytel dolgozik. BÉREZÉS: teljesítményen alapuló órabér.

Videkről Budapestre bejáró dolgozóknak vasúti kedvezményt biztosítunk.

Központ: Budapest VI., Anker köz 2.

Új automata szövődet, kötő- és hurkolóüzemet avattak hétfőn a Pamutnyomóipari Vállalat 49 esztendő Kelenföldi Textilgyárában. Összesen 856 szovjet gépet állítottak fel: teljes teljesítőképességük évi 25 millió méter kelme. Képtünkön az új üzemrészt NDK automata lánchurkoló gépsora

Tizesztendős lemaradás a lakóház-felújításban

Bondor József építésügyi és városfejlesztési miniszter, az Építőipari Tudományos Egyesület elnöke nyitotta meg a Technika Házában a lakóépületek karbantartásának és felújításának kérdéseivel foglalkozó kétnapos konferenciát. A miniszter utalt arra, hogy a lakások felújítása és megfelelő karbantartása — sok más európai országhoz hasonlóan egyelőre nálunk is a megoldatlan feladatok közé tartozik. Miközben nagy erőket koncentráltunk új lakások építésére, viszonylag keveset tetünk a meglévő lakóházak megóvásáért. Pedig gyakran ez a nehezebb, bonyolultabb feladat.

Kelemen Lajos, a Fővárosi Tanács általános elnökhelyettese elmondta: Budapesten az elmaradás főleg abból adódik, hogy a házak felújításában — a háború előtt és alatti, továbbá a háborút követő időszakban — egy teljes ciklus kimarad, ugyanakkor a háború óriási károkat okozott a lakóépületekben. Miközben az ismert módon növekszik Budapesten is a lakásépítés, sok régi házat le kell bontani. 1971 és 1975 között évente 500, immár lakhatatlan lakást bontanak le.

Szilágyi Lajos építésügyi és városfejlesztési miniszterhelyettes arról szölte: a negyedik öt éves tervidőszakban első ízben válik lehetővé, hogy megállítsuk a felújítási hátralek további növekedését. Így is még további tíz esztendőre lesz szükség ahhoz, hogy a felújításban tapasztalható elmaradásokat pótoljuk az országban.

Személyi tulajdonban 2,4 millió lakás van, amelyből kétszázszázet tulajdonosaik bérbe adtak. Ez utóbbiak karbantartásával és felújításával van a legtöbb probléma, mert az anyagi áldozatokban sem a bérlők, sem a tulajdonosok nem érdekeltek kellőképpen. A jövőben hosszú lejáratú hittel és egyéb módon is ösztönözni kívánják a személyi tulajdonban levő házak bérlőit, hogy a házat megvásárolják, ha arra a tulajdonosnak nincs szüksége. Más esetekben anyagilag segítik a tulajdonosokat, hogy költözzenek be az addig bérbe adott lakásokba.

A negyedik öt éves terv időszakában 28 milliárd forint értékű lakóház-fenntartási munkát kell elvégeznie az építőiparnak; ez tízmilliárd forinttal több, mint az előző öt évben.

TANÁCSKOZÁS A DOHÁNYZÁSRÓL

Kellemes méreg

A dohányzásról kezdődött plenáris ülés az Egészségügyi Felvilágosítási Társadalmi Tanácsának és a TIT budapesti szervezete egészségügyi szakosztályának rendezésében. Az aktív és passzív dohányosok védelme került napirendre dr. Katona László kandidátus főorvos előadásában.

Az okfejtés: a dohányzás különleges helyet foglal el a káros szenvedélyek között, ugyanis rendkívül elterjedt. Gyors terjedésére jellemző, hogy egy évszázad alatt a cigarettagyártás évi hatszáz ezer darabról húszmilliárdra emelkedett.

A NŐK EGYHARMADA

Jelenleg világszerte a férfiak háromnegyede, a nők egyharmada dohányzik. Arról pedig, hogy milyen hamar kezdik a cigarettázást, a következő hazai adatok tanúskodnak: a 12 éves tanulók 9,4 százaléka, a 14—15 éveseknek 13,5 százaléka, a 16—17 éveseknek 27,1 százaléka és a 18—19 éveseknek több mint negyven százaléka dohányzik.

A dohányos embert a társadalom nem itéli el, hiszen a dohányfüst nem tartalmaz olyan anyagot, amely elvezetnének cselekedeteit társadalomellenessé tenné. Ilyen szempontból hasonlítani sem lehet az alkoholistához vagy a kábítószer-fogyasztáshoz. A dohányzásnak azonban mégis van társadalmi veszélyessége. A másik ember dohányfüstjének beszívása — a passzív dohányzás — ugyanis minőségileg ugyanolyan hatást vált ki, mint az aktív dohányzás. Ha mennyiségileg lényegesen kisebb mértékben is.

KÉSEI KÖVETKEZMÉNYEK

Nincs ember, aki ne tudná, hogy a dohányzás káros. Hogy

ez nem akadályozza meg a rázkóást, és nem kizárja a megfelelő súlyú a leszokásra, annak a témával foglalkozó orvosok szerint, az lehet a magyarázata, hogy a dohányzás következményei lassan fejlődnek ki, és így az ok és okozat közötti összefüggés a laikus számára nem válik világossá.

A nikotinnak és a dohányfüst egyéb alkotóelemeinek jelentős szerepük van — elsősorban az idősebb korban — súlyos szövődményekhez vezető idült légzőszervi betegségek, a szív- és érrendszer betegségei, a gyomorhurutok és fekélyek, valamint a daganatos betegségek keletkezésében. Tulajdonképpen a kórokok egyikeként foghatók fel. Nincs olyan betegség, amelyet kizárólagosan a dohányzás idézne elő, de sok az olyan betegség, amelynek létrejöttéhez a dohányzás is hozzájárul, és még több az olyan betegség, melynek lefolyását a dohányfüst alaposan rontja.

Egy érdekes megállapítás: a kezdő dohányos mindig enyhén nikotinmérgezésben szenved, ami legalábbis a közérzetet rontó tünetekben nyilvánul meg. Ezt ahhoz, hogy valódi dohányos váljék belőle, le kell győznie. Ha ez „sikerül”, akkor a dohányzás már kezd szükségletté válni, és a leszokás már nehéz. A dohányzásra tehát az emberek erőszakkal szoktatják rá magukat, tudva — de nem gondolva rá —, hogy amikor egészségi állapotuk ezt indokolta ténnyé, nem, vagy csak nagy erőfeszítés árán tudnak majd leszokni róla.

A tanácskozáson több javaslat hangzott el a legfontosabb tennivalókról. El kellene érni például, hogy az ifjúság minél később kezdjen hódolni ennek a káros szenvedélynek.

A szegedi házgyár első terméke

Elkészült a próbaüzemelés alatt levő új szegedi házgyárban az első ötemeletes lakóépület. Az új gyár első paneljeit a város legnagyobb új lakónegyedében, a haterer lakószára tervezett Tarján-telepen szerelték össze. Az ötemeletes épületben rövidesen 56 család talál új otthonra. A modern lakóháznak nemcsak az az újdonsága, hogy a szegedi házépítő kombinátban készült, hanem a tefő bitumen-kaucuk emulziós szigetelést kapott, az IBA nevű bécsi cég módszere alapján.

100 millió forintot költöttek az idén a múlt évi árvíz által megrongált Tisza, Zagyva és Hármas-Körös árvízvédelmi töltéseinek erősítésére, új védelmonalak építésére. A védelmi rendszer felkészültségét a napokban ellenőrizték.

Negyszázhetven ezer hízott sertést vásárolnak fel az idén Békés megyében. Az országgyűlési képviselők megyei csoportjának tanácskozásán állapították meg, hogy a húspromisszával kapcsolatos Békés megyei feladatokat terv szerint teljesítik.

A Debrecenről 20 km-re fekvő Vámospércsen előkerült jegyzőkönyvekből megállapították, hogy 1740-ben a bírák döntése alapján „boszorkányégetés” történt Vámospércsen.

A vádolt nőt a város lakosainak szeme láttára elevenen égették el.

A SZÉNANYAGOK államotlásáról hozott rendeletet az indiai kormány. A rendelkezés Bihar államban és Nyugat-Bengáliában érint sok szénbányát.

A szocialista brigádvezetők negyedik országos tanácskozásán a jövő év tavaszára hívták össze. Ennek előkészítéseként országsszerte megkezdődtek a vállalati brigádvezetői tanácskozások, amelyeken 110 000 brigádvezető egy és negyven millió brigádtag képviselőjében tárgyal a brigádok életéről, munkájáról, az eredményekről és a feladatokról.

365 millió forintot fordít műszaki fejlesztésre a IV. öt éves terv időszakában a Hazai Pamutszövőgyár, elsősorban a lakosság ruházati igényeinek jobb kielégítése s az export fokozása érdekében. A tervidőszak végére a szintetikus alapanyagú termékek mennyiségét a négyeszeresére növelik. Az elavult szövőgépek jó részét a legfejlettebb technológiát képviselő kötszövőipari, illetve új rendszerű, vetőli nélküli szövőgépekre cserélik ki.

Tízmillió exportüzletet kötött az Egyesült Izzó

Moszkvában aláírták az Egyesült Izzólámpa és Villamosság Rt. és a szovjet Tehnoproimport 1972—73-ra szóló exportszerződését, amelynek értelmében a magyar vállalat kilenc millió rubel értékben szállít vákuumtechnikai berendezéseket és gépsorokat a Szovjetunióba.

A megállapodást magyar részről Dienes Béla, az Egyesült Izzó vezérigazgatója, illetve Szelovszkij, a Tehnoproimport szovjet külkereskedelmi egyesülés elnökhelyettese ünnepélyes keretek közt írta alá. Szovjet részről ott volt Borusko, elektrotechnikai miniszterhelyettes, Dvorjakovszkij, gyógyszeripari miniszterhelyettes és Mohov, művelődésiügyi miniszterhelyettes. Mindhárom minisztérium vállalatai és intézményei érdekeltek az Egyesült Izzó szállításaiban.

SAJTÓSZEMLE
Kiadja:
az Igazságügyi Minisztérium és a Szovjet Országos Parancsnoksága
Budapest V., Steindl utca 8.
Szerkesztő:
a szerkesztő bizottság
Szikra László